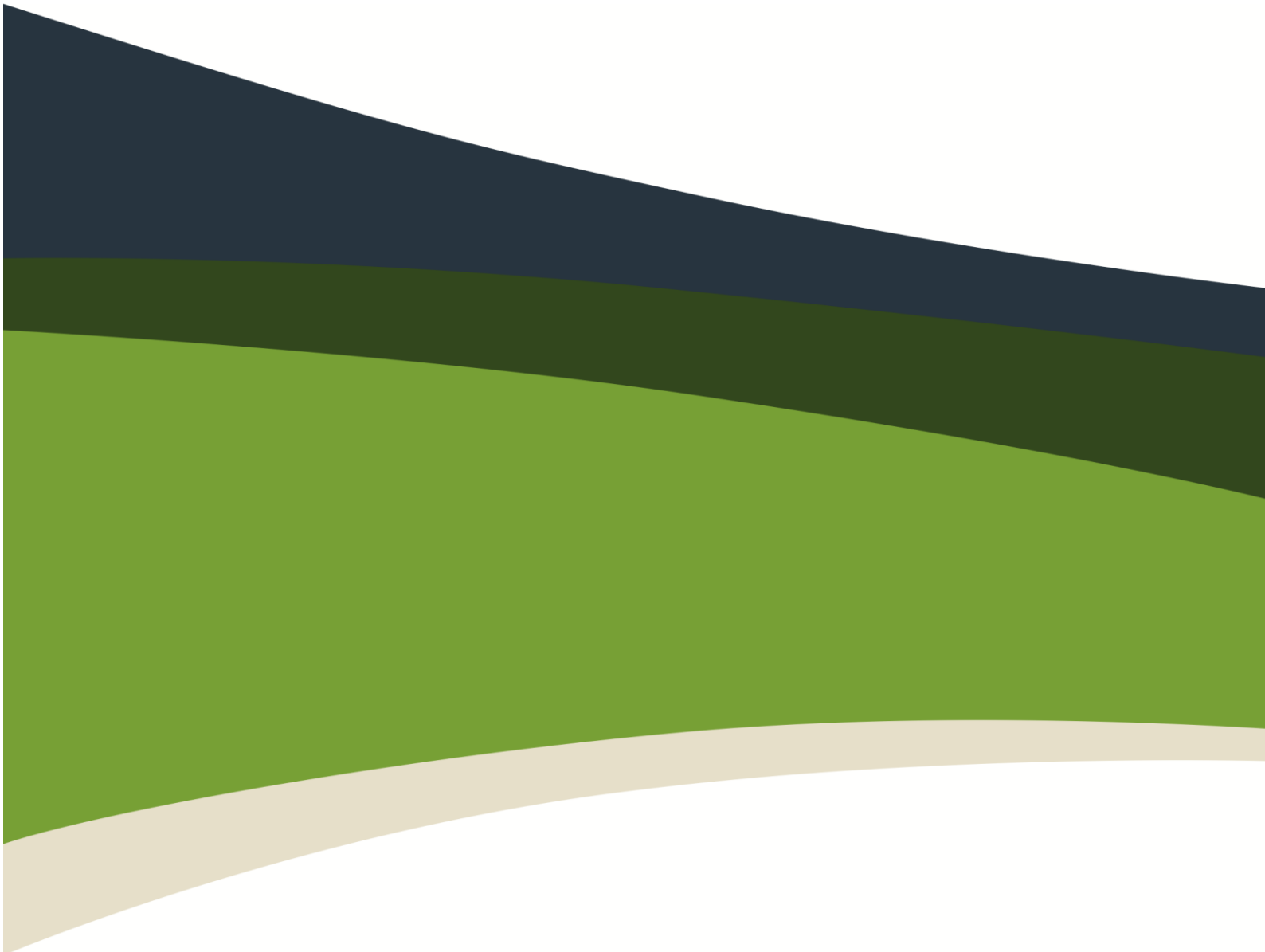

Najaarsnota 2020

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

Postbus 499 2240 AL Wassenaar

Inlichting: gemeente@wassenaar.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Programma's	7
P0 Bestuur en ondersteuning.....	7
P1 Veiligheid	17
P2 Verkeer en vervoer	21
P3 Economie	27
P4 Onderwijs.....	31
P5 Sport, cultuur en recreatie.....	35
P6 Sociaal Domein	42
P7 Volksgezondheid en milieu.....	56
P8 Wonen en bouwen	61
Financiën	66
Financiële ontwikkeling per programma	66
Bijlages.....	67
Bijlage 1. Financiële gevolgen Corona 2020.....	67
Bijlage 2. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota	69

Inleiding

Maatschappelijke impact voortduren Coronavirus

Het Coronavirus (COVID-19) is nog steeds onder ons en beïnvloedt ons dagelijkse leven. De totale lockdown van de Nederlandse samenleving dit voorjaar 2020 heeft er toe geleid dat de besmettingscijfers daalden tot een niveau dat we ons enigszins meer vrijheden deze zomer konden permitteren en de maatregelen daarom werden versoepeld. Inmiddels is het Coronavirus weer opgelaaide en moet de overheid opnieuw maatschappelijke impactvolle maatregelen nemen om het virus te bestrijden. Op dit moment bevinden we ons in een gedeeltelijke lockdown. De horeca, theaters, sportclubs zijn, net als in het voorjaar, tijdelijk gesloten. Er zijn veel minder (buitenlandse) toeristen op bezoek geweest dan in voorgaande jaren. De omzetten staan onder druk. De vraag naar gezondheidszorg stijgt enorm. Mensen werken zoveel mogelijk vanuit huis en groepsgroottes zijn beperkt. De maatschappelijke roep om ondersteuning vanuit de overheid is dan ook groot. Als gemeentebestuur willen we daar adequaat op inspelen.

Nadelig begrotingssaldo over het begrotingsjaar 2020

De periode van deze najaarsnota loopt van 1 januari 2020 tot en met september 2020. Het begrotingssaldo ten tijde van de voorjaarsnota bedroeg €915.000,- nadelig. Naar aanleiding van de financiële ontwikkelingen in de najaarsnota verslechtert het begrotingssaldo met €989.000,-. Het begrotingssaldo over 2020 bedraagt na deze wijziging €1.904.000,- nadelig.

De belangrijkste wijzigingen gedurende deze periode bestaan uit de volgende posten:

- **Jeugd.** Er is een extra verwacht tekort op jeugd van €770.000,-.
- **Zorg.** Het verwachte tekort op zorgvoorzieningen en huishoudelijke hulp bedraagt €387.000,-.

Coronacrisis gemeentefinanciën negatief

Het nemen van maatregelen om het coronavirus te bestrijden en het helpen van inwoners heeft nadrukkelijk ook effect op de begrotingsuitgaven van de gemeente. Rekening houdend met de extra uitgaven van het Rijk is per saldo sprake van een nadeel voor 2020. Het is nog onzeker wat op de lange termijn de effecten van corona op onze inwoners en bedrijven, en op de financiële positie van de gemeente, zullen zijn. Bovendien is het belangrijk dat we ons beseffen dat het negatieve effect niet geheel in cijfers uit te drukken is. Corona heeft er immers voor gezorgd dat we op een andere manier met elkaar samen (moeten) werken en daarmee op een andere manier resultaten (moeten) bereiken.

Geen extra gelden vanuit de Rijksoverheid voor stijgende kosten Jeugdzorg

We constateren dat de kosten voor jeugdhulp blijven stijgen. Dit is ook in deze najaarsnota het geval. Ook de Rijksbijdrage zal stijgen maar vooralsnog niet voldoende om de gestegen kosten te compenseren. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroei problemen. Uitdaging is om de kostenstijging te beperken, zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft. Hiervoor is het

'Actieplan Jeugd' ingezet. Vooralsnog blijven de kosten echter nog hoger dan de baten. Dit beeld geldt niet alleen voor Wassenaar, maar is landelijk zichtbaar. Zorginnovatie leidt ook tot beheersing van de kosten. Waarbij gelet wordt op processen van toeleiding naar de zorg.

Actieplan Jeugd en Beter Samenspel

Lokale innovatie is geborgd in het 'Actieplan Jeugd'. De 'praktijkondersteuner jeugd' is daar een goed voorbeeld van. Regionaal is dit plan het richtinggevende kader (en de controle). Het doel is om meer grip te krijgen op de zorgzwaarte en duur van de jeugdhulptrajecten. Evenals het terugbrengen van de kosten. Dit kan gefaseerd vanaf 1 januari 2021 worden doorgevoerd doordat een gestandaardiseerde norm is ingevoerd per jeugdhulptraject.

Verder moet de invoering van het programma 'Beter Samenspel' leiden tot een betere en efficiëntere manier van samenwerking tussen het lokale team en de gecertificeerde instellingen, waardoor jeugdbeschermingsmaatregelen in tijdsduur kunnen afnemen. Hierover zijn inmiddels verkennende gesprekken gestart met H10-projectleiders. De uitvoering vindt plaats in het begrotingsjaar 2021.

Dashboard Jeugdzorg

Vanaf december 2020 zal aan de raad, maandelijks, meer gedetailleerde gegevens worden verstrekt over aantallen en bijbehorende kosten op basis van een 'dashboard Jeugdzorg'. Dit geldt ook voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Participatiewet. Actueel inzicht in de relevante cijfers helpt het gemeentebestuur om te kunnen sturen op deze belangrijke dossiers.

Rapportages geven bijvoorbeeld meer inzicht in verschuivingen. Deze kunnen dan leiden tot herprioritering bij oplopende kosten.

Stijgende zorgkosten

De extra stijging van deze zomer voor zorgkosten (in deze najaarsnota) is groter dan eerder is geschat. Dit wordt veroorzaakt door bijvoorbeeld het effect van het vervallen van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage en het steeds groter worden van de doelgroep van de Wmo door bijvoorbeeld extramuralisering van de (GGZ) zorg. Maar we zien ook dat bij de start van de coronapandemie in maart 2020, cliënten gemeentelijke ondersteuningsaanvragen hebben uitgesteld.

Extramuralisering is het streven om buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand opgenomen wordt) gelijkwaardige zorg te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning (thuiszorg). Steeds vaker willen ouderen, die behoefte hebben aan (intensieve) verzorging of verpleging zelfstandig blijven wonen. De zorgsector speelt hierop in door een passend aanbod te creëren.

Ontvlechting en opbouw nieuwe eigen Wassenaarse ambtelijke organisatie

Samen bouwen we aan een toekomstbestendig Wassenaar: wendbaar en weerbaar met een eigen ambtelijke organisatie. Om het ontvlechttingsproces en de start van de opbouw vlot te laten verlopen, is er de nodige menskracht nodig. Hiervoor heeft de raad al een budget ter hoogte van €125.000,- beschikbaar gesteld voor 2020.

In december 2020 komt het college van B en W met een voorstel aan de raad om een bestemmingsreserve in te stellen ter dekking van de ingeschatte kosten die gepaard gaan met de

ontvlechting, transitie en opbouw van de eigen organisatie. Deze bestemmingsreserve, op dit moment ingeschat op €2.629.000,- dekt de ingeschatte kosten van de hele operatie in de jaren 2021 tot en met 2023. Uitgangspunt is dat de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven, ook tijdens de overgang, op peil blijft.

Verkoop O&O gebouw

Op 28 januari 2020 heeft de raad wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt ten aanzien van de voorgenomen verkoop van de locatie Zonneveldweg (voormalig O&O-gebouw). Dit heeft geleid tot de uiteindelijke verkoop van het pand. Deze transactie wordt nog in het boekjaar 2020 afgerond. De verkoop zal geen gevolgen hebben voor het saldo van de begroting 2020. De opbrengst van de verkoop wordt namelijk, na toestemming van de raad, aan de reserve "grote-projecten" toegevoegd.

Tot slot

Om de financiële gevolgen van de coronacrisis zo goed mogelijk in beeld te brengen is bij deze najaarsnota als bijlage, een overzicht van de in deze nota opgenomen coronaramingen, opgenomen. Tot slot hebben we in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de wijzigingen in de najaarsnota in tabelvorm.

Programma's

P0 Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken ?

Bestuur van hoge kwaliteit en deskundigheid, een luisterend bestuur;

Een duurzame lokale democratie, waaraan iedereen een bijdrage kan leveren;

Samenwerken met initiatiefrijke bewoners die bijdragen aan het gemeentelijk belang;

Een bestuurscultuur gebaseerd op vertrouwen en integriteit;

Een zuinig, efficiënt en doelmatig bestuur;

Goede kwaliteit van raadsstukken;

Goede dienstverlening aan de burger, deze is tijdig, duidelijk, klantgericht en toegankelijk.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 0.1 Bestuur

Belangrijkste ontwikkelingen

Programma Wassenaar 2030

Gemeentelijke (Kern)takendialoog

Behoud Raadshuis De Paauw als democratisch centrum van het gemeentebestuur

Mid term review

Belangrijkste resultaten

0.1.1 Visieontwikkeling voor de lange termijn (2030) met aandacht voor demografische aspecten: het 'verhaal van Wassenaar'. Versterking van de bestuurskracht door professionalisering en cultuurverandering. Versterking van de ambtelijke organisatie.

0.1.2 Het ontwikkelen van het 'verhaal van Wassenaar' is van cruciaal belang voor de

gemeentelijke (kern)takendialoog als leidraad. Het verhaal geeft een antwoord op de demografische uitdagingen van Wassenaar en is richtinggevend voor fundamentele keuzes zoals investeringen en financiële dekking van opgaven, de omgevingswet en burgerparticipatie.

Zo werken we samen in Wassenaar

Inwonerparticipatie is een overkoepelend thema bij de ontwikkeling en uitvoering van de strategische agenda van Wassenaar. Om de nota inwonerparticipatie 'Zo werken we samen in Wassenaar' tot uitvoering te brengen, werken we aan een plan van aanpak om in 2021 concreet en gericht samen te werken aan een fijne woon- en werkomgeving. Hierbij zal speciale aandacht worden besteed aan de relatie met opgabegericht werken.

Wij vinden het belangrijk dat inwoners op verschillende manieren de mogelijkheid krijgen om hun idee of initiatief te delen. En daarover in gesprek te kunnen gaan met anderen. Daarom zetten wij steeds meer in op online participatie. Het laatste half jaar is het werken, en met name de wijze waarop inwoners bij beleidsvoorbereiding betrokken zijn, sterk beïnvloed door de maatregelen die genomen zijn om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te beperken. Ook deze maatregelen zorgen voor een sterke toename van online participatie. Zo voorkomen we dat processen vertragen.

Om de goede samenwerking met inwoners overzichtelijk, structureel en juridisch te borgen, worden voorbereidingen getroffen om verordeningen op het gebied van inwonerparticipatie te integreren en te actualiseren (inspraakverordening, referendum-verordening en een verordening burgerparticipatie). Daaraan zal een nieuw aspect worden toegevoegd: het uitdaagrecht. Inwoners die menen dat ze een specifieke taak beter en effectiever kunnen uitvoeren dan nu gebeurt, worden daartoe in de gelegenheid gesteld.

0.1.3 De democratische functie van het raadhuis blijft behouden waardoor gerichte investeringen in het gebouw voor dit doel in de komende 20 jaar worden gemaakt.

0.1.4 De midterm review (MTR) geeft een overzicht van de stand van zaken van de collegeperiode in de afgelopen 2 jaren en kijkt vooruit naar de opgaven van de tweede helft van de bestuursperiode.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Bestuursondersteuning (budgettair nadeel € 100.000)

In 2020 is extra incidentele inzet gepleegd voor de realisatie van concrete doelstellingen binnen het programma Wassenaar 2030, activiteiten in het kader van 75 jaar vrijheid en actievere deelname aan de MRDH (Metropoolregio Rotterdam Den Haag).

Accountantskosten (budgettair nadeel € 35.000)

Als gevolg van een nieuwe aanbesteding met de accountant en de extra werkzaamheden die ten behoeve van de jaarrekening zijn verricht liggen de kosten voor 2020 ca € 35.000 hoger. In de Kadernota is rekening gehouden met de gevolgen voor de jaren 2021 en verder.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

De dienstverleningsuitgangspunten die de komende jaren centraal komen te staan zijn het tijdig, duidelijk en vraaggericht verlenen van producten en diensten.

Het digitaal gebruik wordt steeds belangrijker maar persoonlijk contact blijft mogelijk waar nodig. Inwoners en ondernemers kiezen zelf welk kanaal zij voor een product of dienst het meest geschikt vinden.

Belangrijkste resultaten

0.2.1 Om de dienstverlening van de gemeente Wassenaar verder te verbeteren: - Is de website en de productencatalogus nog gebruiksvriendelijker gemaakt zodat zoveel mogelijk inwoners en ondernemers via de digitale weg zaken met de gemeente kunnen doen;- Maken we minimaal twee klantreizen en vragen wij vaker feedback aan inwoners om aan de hand van de ervaringen aanpassingen te doen zodat de dienstverlening verbetert;- Is een eerste product en/of dienst via Mijnoverheid aan te vragen, te volgen en te ontvangen. We hebben een klantcontactcentrum (KCC) dat qua capaciteit en openingstijden past bij de ontwikkelingen en de wensen en grootte van Wassenaar. Door extra opleidingen hebben medewerkers de kennis en vaardigheden die passen bij de medewerker burgerzaken van de toekomst.

Het voornemen was om twee klantreizen te maken in 2020 maar vanwege Corona blijft dit bij één klantreis die van de WMO.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Belangrijkste ontwikkelingen

Invoeren kostendekkende huren

Belangrijkste resultaten

0.3.1 Uitvoeringsplan verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.

Dit jaar is het externe rapport door een adviseur vertaald in concrete vervolgstappen om tot uitvoering van verduurzamingsmaatregelen te komen van het gemeentelijk vastgoed. Om dit traject voort te zetten is de inhuur van een externe adviseur noodzakelijk. In de begroting van 2021 is een deel van deze kosten meegenomen, zodat in 2021 een start gemaakt kan worden met de uitvoering van de verduurzamingsmaatregelen.

0.3.2 Actualiseren beheerplan Vastgoed.

Het beheerplan Vastgoed 2021-2024 is vastgesteld en opgenomen in de begroting.

Toelichting budget

⚠ Bijsturing nodig

Verkoop O&O-gebouw, Zonneveldweg 55a/Broekweg 14 (budgettair voordeel € 38.052 vanaf 2021)

Inmiddels verkeert de verkoop van het voormalig O&O-gebouw aan de Zonneveldweg (Buurtcentrum Oostdorp) in een vergevorderd stadium. Naar het zich laat aanzien leidt de openbare aanbesteding tot een opbrengst van € 1.350.000 en zal de levering nog dit jaar plaatsvinden. We maken een voorbehoud ten aanzien van de Bibob-procedure en voor eventuele kosten die in verband met deze verkooptransactie moeten worden gemaakt. We nemen hiervoor een bedrag op van € 400.000 voor het afboeken van de restantboekwaarden en nog te maken externe advieskosten. De verkoop levert € 38.052 structurele begrotingsruimte op, door het vervallen van de kapitaal- en exploitatielasten. Voorgesteld wordt de netto-opbrengst van de verkoop in de reserve grote projecten te storten.

Taakveld 0.4 Overhead

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.4.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

⚠ Bijsturing nodig

Afhandeling WOB-verzoeken (budgettair nadeel € 26.100)

In de voorjaarsnota is een bedrag van € 100.300 beschikbaar gesteld, waarmee de volgende activiteiten zijn uitgevoerd.

- Dit jaar is ingezet op informeel overleg tijdens het behandelen van Wob-verzoeken en de bezwaren daartegen.
- Informatieverzoeken zijn met voorrang behandeld.
- Ook wordt actiever informatie verstrekt in het kader van participatie en de Omgevingswet.
- De achterstanden van Wob-verzoeken zijn weggewerkt.

Er is echter meer werk aan een omvangrijk Wob-verzoek over het strand. Bovendien komen nieuwe

omvangrijke Wob-verzoeken binnen. Die kunnen met de bestaande formatie niet (op tijd) worden afgehandeld, wat tot klachten en juridische procedures zou kunnen leiden. Prioritering binnen de voorraad Wob-verzoeken wordt zoveel mogelijk gedaan, maar is geen oplossing op de lange termijn als er meerdere omvangrijke Wob-verzoeken zijn.

We gaan met de hoogste prioriteit inzetten op een pilot met het geautomatiseerd inventariseren en anonimiseren van documenten. Dit kan leiden dat minder arbeidsuren per Wob-verzoek en een kostenbesparing opleveren. De pilot moet uitwijzen of deze verwachting klopt. Verder zijn we van plan om pro-actief meer documenten online te zetten, zodat mensen geen Wob-verzoeken meer hoeven in te dienen. Om de resterende WOB-verzoeken af te handelen wordt voorgesteld een extra incidenteel budget van € 26.100 beschikbaar te stellen.

Aanvullend krediet exterieur De Paauw (budgettair nadeel € 1.500 vanaf 2022)

Tijdens de bouw zijn duurzaamheidswerkzaamheden (isoleren dakbedekking, beglazing, pleisterwerk) verricht aan De Paauw, waarvoor het krediet bij de jaarrekening 2018 was afgesloten op grond van de nota activabeleid. Wij stellen u voor een aanvullend krediet van € 85.000 beschikbaar te stellen. De structurele kapitaallasten van het in totaal te activeren bedrag worden hierdoor € 1.500 hoger.

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 42.000)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage. Het betreffen voornamelijk maatregelen op het gebied van communicatie en hygiëne.

Ziektevervanging strategisch advies en extra kosten Coronacapaciteit (€ 120.000)

Voor extra capaciteit in het kader van corona is € 63.000 nodig. Door onvoorzien hoger ziekteverzuim zijn extra kosten gemaakt om het strategisch advies op peil te houden in 2020 (€ 57.000).

Taakveld 0.5 Treasury

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.5.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

✓ Op koers

BNG heeft de uitbetaling van het door de aandeelhoudersvergadering vastgestelde dividend over 2019 uitgesteld op verzoek van de Europese Centrale Bank. Dit in een poging om zoveel mogelijk liquiditeiten in het bankwezen voor kredietverlening beschikbaar te houden en zo de negatieve economische gevolgen van de Corona-crisis te beperken. In haar laatste berichtgeving stelt BNG de uitbetaling uit tot na 31

december 2020. Voor de goede orde: de winstuitkering of de omvang daarvan zelf staan niet ter discussie; het gaat om het moment van uitbetaling.

Taakveld 0.61 OZB Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.61.1 Toepassen inflatiecorrectie.

0.61.2 Verhoging OZB met 5% (programmabegroting 2019-2022).

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 0.62 OZB Niet-Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.62.1 Toepassen inflatiecorrectie.

0.62.2 Verhoging OZB met 5% (programmabegroting 2019-2022).

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

Toelichting budget

- ✓ Op koers

Taakveld 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds

Belangrijkste ontwikkelingen

De herijking van het gemeentefonds brengt op drie terreinen ontwikkelingen met zich mee ten aanzien van de algemene uitkering:

1. Het bij het lastenniveau van de gemeenten achterblijven van de verstrekte middelen voor de Jeugdzorg;
2. De normeringssystematiek waarbij de omvang van het accres (de groei van het gemeentefonds) afhankelijk is van de accres relevante uitgaven van het Rijk gedurende het boekjaar;
3. De herziening/herijking van de verdelingssystematiek van het gemeentefonds.

ad 1. In 2019 is voor de periode 2019 t/m 2021 € 1 mld. extra beschikbaar gesteld voor de Jeugdzorg. Vooralsnog bestaat er geen zekerheid over extra middelen in het gemeentefonds na 2021.

ad 2. Wij hebben eerder als gemeente gepoogd de schommelingen van de algemene uitkering in enig jaar te dempen. In de kadernota en begroting 2020 ontbrak de benodigde budgettaire ruimte hiervoor evenwel. Het voordeel van de septembercirculaire is geoormerkt om de verwachte nadelen van de herziening van de verdelingssystematiek op te vangen. De herziening hangt als een donkere wolk boven alles wat in de komende jaren vanuit het gemeentefonds kan worden tegemoet gezien. De discussie over de normering was dan ook geparkeerd in afwachting van de meicirculaire 2020 waarin uitsluitsel over de herziening werd verwacht. Nu de herziening met één jaar wordt uitgesteld, zullen wij ook een voorstel om tot een stabielere raming van de algemene uitkering te komen uitstellen (motie LW en D66, nr. 099). Dit neemt uiteraard niet weg dat wij ook de ontwikkelingen over de normering blijven volgen. Wij zullen motie 099 bovendien aan de orde stellen als onderdeel van de discussienota 2030, die naar verwachting gezamenlijk met de Kadernota 2021 in juli met de Raad wordt besproken.

ad 3. Halverwege 2019 zijn de gemeentefondsbeheerders gestart met de werkzaamheden om de verdelingssystematiek van het gemeentefonds beter te laten aansluiten bij het kostenniveau van de gemeenten. Om de ontwikkelingen daarin te kunnen volgen neemt de WODV deel in een klankbordgroep. Gezien de op het klassieke domein optredende grote aansluitverschillen hebben de fondsbeheerders inmiddels besloten om de herziening van de verdeling van het gemeentefonds een jaar uit te stellen en deze tijd te gebruiken om nader onderzoek te kunnen doen.

Belangrijkste resultaten

0.7.1 N.v.t.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

In de meicirculaire van het gemeentefonds is een aantal zaken genoemd die de raming van de algemene uitkering uit dat gemeentefonds laten wijzigen. Voor een nadere onderbouwing wordt kortheidshalve verwezen naar de raadsinformatiebrief over de meicirculaire.

De financiële consequenties zijn op hoofdlijnen:

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2020
Stand decembercirculaire 2019	29.075
Uitkeringsfactor	105
Ontwikkeling uitkeringsbasis	- 177
Taakmutaties	5
Integratieuitkering inburgering	54
WOZ	217
3 D's in het sociaal domein	65
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)	268
Stand meicirculaire 2020	29.343

Van het sub totaal 3 D's in het sociaal domein dient € 47.429 te worden doorgesluisd aan het werkvoorzieningschap GR Kust-, Duin- en Bollenstreek. Per saldo bedraagt het netto voordeel van de meicirculaire daarmee voor 2020 € 224.000.

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire verschenen. Om de gevolgen daarvan op het meerjarenperspectief van de concept-begroting 2021 te kunnen bepalen heeft uw raad hierover reeds een informatiebrief ontvangen. Onder verwijzing naar de toelichting in die brief wordt hier volstaan met het geven van de uitkomsten op hoofdlijnen:

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2020	2021	2022	2023	2024
Stand meicirculaire 2020	29.343	30.018	30.324	30.512	30.773
Uitkeringsfactor, waarvan	130	- 19	85	190	277
Ontwikkeling uitkeringsbasis, waarvan	45	84	13	25	21
Taakmutaties, in totaal	5	- 23	290	4	5
Decentralisatie- uitkeringen	18	38	6	6	6
Corona steunpakket	873	189			
Bonus beschut werken	24				
Stelposten/tegenboekingen (ivm reeds verwerkt)	-40		- 384	-233	- 298
Totaal verschil	1.054	268	10	-7	10
Stand septembercirculaire 2020	30.397	30.286	30.334	30.505	30.783

Omdat van een tweetal zaken de gevolgen direct in concrete budgetten dienen te worden vertaald resteert het navolgende netto budgettaire effect van de septembercirculaire:

bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2020	2021	2022	2023	2024
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)	1.054	268	10	-7	10
<i>Compensaties in budgetten</i>					
Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	-18	-32			
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)		-6	-6	-6	-6
Totaal compensatie	-18	-38	-6	-6	-6
Netto nadeel (-)/ voordeel (+)	1.037	230	4	-13	4

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

0.8.1 Niet van toepassing

Toelichting budget

✓ Op koers

Wat gaat het kosten?

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
0.1 Bestuur	Baten	0	0	0
	Lasten	-2.212	-135	-2.347
	Saldo	-2.212	-135	-2.347
0.2 Burgerzaken	Baten	388	0	388
	Lasten	-818	0	-818
	Saldo	-430	0	-430
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	97	1.350	1.447
	Lasten	-569	-400	-969
	Saldo	-472	950	478
0.4 Overhead	Baten	52	0	52
	Lasten	-9.362	-188	-9.550
	Saldo	-9.310	-188	-9.498
0.5 Treasury	Baten	703	0	703
	Lasten	-30	0	-30
	Saldo	673	0	673
0.61 OZB Woningen	Baten	7.360	0	7.360
	Lasten	-284	0	-284

	Saldo	7.076	0	7.076
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	2.720	0	2.720
	Lasten	-60	0	-60
	Saldo	2.660	0	2.660
0.63 Parkeerbelasting	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.64 Belastingen overig	Baten	2.170	0	2.170
	Lasten	-106	0	-106
	Saldo	2.063	0	2.063
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	29.072	1.325	30.397
	Lasten	0	0	0
	Saldo	29.072	1.325	30.397
0.8 Overige baten en lasten	Baten	0	0	0
	Lasten	-366	0	-366
	Saldo	-366	0	-366
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
Totaal baten		42.562	2.675	45.237
Totaal lasten		-13.807	-723	-14.530
Saldo van baten en lasten		28.755	1.952	30.707
Onttrekking reserves		9.056	0	9.056
Toevoeging reserves		-8.439	-950	-9.389
Mutaties reserves		617	-950	-333
Geraamde resultaat		29.372	1.002	30.374

P1 Veiligheid

Wat willen we bereiken ?

Klimaatadaptatie

Energietransitie

Cybersecurity

Continuïteit van vitale infrastructuur

Vergrijzing van de samenleving

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Belangrijkste ontwikkelingen

Klimaatadaptatie

Energietransitie

Cybersecurity

Continuïteit van vitale infrastructuur

Vergrijzing van de samenleving

Belangrijkste resultaten

1.1.1 Crisisbeheersing omvat naast fysieke ook sociale en maatschappelijke incidenten, rampen en crises. In Haaglanden is hiervoor een nieuw regionaal deelplan bevolkingszorg gemaakt dat in 2020 geïmplementeerd wordt.

1.1.2 De gemeentelijke crisisorganisatie is een flexibele organisatie die ook in 2020 ingezet kan worden bij diverse soorten incidenten, rampen en crises.

De implementatie is onder invloed van de (voortdurende) Corona crisis vertraagd. Er is een doorstart van het programma voorzien vanaf Q4 2020. Tegelijk worden de 'lessons – learned' van de afgelopen Corona periode zowel intern (gemeente Wassenaar) als extern (Veiligheidsregio Haaglanden) geëvalueerd. De resultaten van beide evaluaties worden

Q3 2020 verwacht. Verwacht wordt dat beide evaluaties bij gaan dragen aan de implementatie van het programma.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Belangrijkste ontwikkelingen

Toename van aantal mensen met verward gedrag, mensen met zorgvraag (zorg-mijders) en/of daaraan gerelateerde woonoverlast;

Vergrijzing samenleving;

Invoering van de Wet VGGZ;

Toenemende focus op de aanpak van lokale ondermijnende criminaliteit.

Stijgende vraag om gemeentelijk toezicht op overlastgevende (vergunde) activiteiten (horeca, evenementen) mede als gevolg van terugtrekend politietoezicht/-capaciteit.

Toegenomen noodzaak tot regionale afstemming en samenwerking bij de bovenlokale aanpak van veiligheidsvraagstukken.

Belangrijkste resultaten

1.2.1 Verbinding tussen zorg en veiligheidsdomein versterken.

De samenwerking tussen het zorgdomein en veiligheidsdomein is inmiddels sterk verbeterd. Inzake het opschalen van incidenten zal in september integraal worden bekeken op welke momenten welke partijen nodig zijn om opschalen van incidenten duidelijker te beleggen, mede afhankelijk van de aard van de meest kansrijke interventie.

1.2.2 Toename financiële bijdrage Veiligheidshuis.

1.2.3 Implementatie Wet VGGZ.

1.2.4 Het realiseren van een lokaal meldpunt ondermijnende criminaliteit en een lokaal ondermijningsoverleg waar signalen worden gewogen.

Mede door de coronacrisis is de uitwerking en uitvoering van de verdergaande bestuurlijke aanpak vertraagd, mede omdat hiervoor juist ook een bredere betrokkenheid

vanuit de ambtelijke organisatie nodig is. De basisaanpak is op orde, echter uit het ondermijningsbeeld en de bestuurlijke quickscan volgen aanbevelingen om de aanpak te intensiveren.

De planning is om met het lokaal meldpunt en het lokale ondermijningsoverleg nog in 2020 te starten.

1.2.5 Aanpassing, spreiding en prioritering van de inzet van gemeentelijke handhavers en medewerkers HEIT. Uitvoering van meer controles door omgevingsdienst Haaglanden.

Door de coronacrisis is de uitwerking en uitvoering van de verdergaande bestuurlijke aanpak op ondermijning vertraagd. Dit vraagstuk is gekoppeld aan het nader uit te werken ondermijningsbeleid. Zodra dit jaar met het gemeentelijk meldpunt en het lokale ondermijningsoverleg wordt gestart, versterken we onze informatiepositie en ontstaat een beter en vollediger zicht op de vervolgstappen die kunnen leiden tot een verdere intensivering van de gemeentelijke aanpak

1.2.6 De instelling van een bovenlokaal veiligheidsfonds t.b.v. de financiering van regionale veiligheidsvoorzieningen (zoals het RIEC, HEIT en RSIV).

Dit is niet zozeer een doelstelling als wel een aangekondigd gevolg van de regionaal weerneembare inspanningen om vooral beleid en uitvoering in toenemende mate op elkaar afgestemd te krijgen zodat regionaal een meer eenduidige benadering (uniformering) mogelijk is om met de verschillende partners een gezamenlijk front te bieden tegen bijvoorbeeld diverse vormen van georganiseerde ondermijning.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 64.000)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Wat gaat het kosten?

Programma: P1 Veiligheid Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	0	0
	Lasten	-2.126	0	-2.126
	Saldo	-2.126	0	-2.126
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	66	0	66
	Lasten	-854	-64	-918
	Saldo	-787	-64	-851
Totaal baten		66	0	66
Totaal lasten		-2.913	-64	-2.977
Saldo van baten en lasten		-2.977	-31	-3.009
Onttrekking reserves		16	0	16
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		16	0	16
Geraamde resultaat		-2.897	-64	-2.961

P2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken ?

Een goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van Wassenaar voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mindervaliden, schoolgaande kinderen, etc.)

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Aanleg Rijnland Route

Belangrijkste resultaten

2.1.1 Onderzoek wegennet met bijbehorend maatregelenplan.

Begin 2020 heeft het adviesbureau Royal HaskoningDHV opdracht gekregen voor het verkeersonderzoek Wassenaar. Doel van dit onderzoek is om te zoeken naar maatregelen om de hoeveelheid verkeer en de 'draagkracht' van het Wassenaaarse wegennet beter met elkaar in overeenstemming te brengen waarbij specifiek wordt gekeken naar het sluipverkeer. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking met de Wassenaaarse bevolking gezocht in de vorm van bewonersavonden en online participatiemogelijkheden. Daarnaast wordt samengewerkt met een klankbordgroep waarin bewoners, ondernemers, hulpdiensten en de Fietsersbond zijn vertegenwoordigd. Het kentekenonderzoek om de hoeveelheid sluipverkeer door Wassenaar te bepalen stond gepland voor maart. In verband met de Coronacrisis en het dringende verzoek vanuit de regering zoveel mogelijk thuis te werken is dit uitgesteld tot een nader te bepalen moment. Ook de eerste bewonersavond van eind maart kon niet doorgaan.

Kort voor de zomervakantie heeft er alsnog een eerste (fysieke) bijeenkomst van de klankbordgroep plaatsgevonden. Het onderzoek zal in september een vervolg krijgen. De vertraging zou hierdoor beperkt blijven.

2.1.2 Verbeteren bereikbaarheid van Wassenaar.

Voor de bereikbaarheid van Wassenaar is een betere doorstroming van de N44/A44 noodzakelijk. Onder begeleiding van het bureau Winkelman & Van Hessen is een sterkte en zwakteanalyse opgesteld en is gekeken naar de regionale en nationale kansen die kunnen worden benut om te komen tot een integrale gebiedsvisie. De kansen liggen in het verbinden van ecologische structuren en versterken van recreatie, maar ook het

faciliteren van kennis- en onderzoekcentra in Leiden en Delft. Aan de hand van 4 scenario's heeft de raad in september besloten de uitgangspunten en denkrichting van scenario 4 verder te onderzoeken. De denkrichting is de N44 als toegangsroute te zien voor het ontsluiten van (recreatief) bestemmingsverkeer. Het heeft de voorkeur in deze denkrichting de ontsluiting van de noordelijke zijde van de metropoolregio plaats te laten vinden via de Rijnlandroute en de A4. Op deze wijze kunnen de mogelijkheden die Wassenaar biedt op het gebied van groen, recreatie en economisch vestigingsklimaat optimaal ten goede komen van de metropoolregio en Nationaal Park Hollandse Duinen. Ook past dit initiatief goed in de reeds lopende ontwikkelingen rond Duin, Horst en Weide.

De verwachting is dat het restantbudget voor de toekomstvisie van de N44 aan het eind van 2020 ongeveer € 50.000 zal zijn. Aangezien dit project doorloopt in 2021 kan dit restantbudget naar dit jaar worden overgeheveld. Onderdeel van de toekomstvisie van de N44 is het verbeteren van de mobiliteit door bijvoorbeeld een lightrailverbinding. Hiervoor is een budget beschikbaar van € 50.000 voor 2020. Voorgesteld wordt de budgetten voor de toekomst van de N44 en het onderzoek naar een lightrail samen te voegen zodat in 2021 € 100.000 beschikbaar komt.

2.1.3 Onderzoek naar het stimuleren van het fietsgebruik en het verbeteren van de fietsveiligheid.

Bij de asfalteringswerkzaamheden aan de Starrenburglaan in het voorjaar zijn maatregelen uitgevoerd om de verkeersveiligheid voor met name fietsers te verbeteren. In de tweede helft van 2020 zal worden gewerkt aan een plan van aanpak fietsveiligheid.

2.1.4 Aanpak van zwerfvuil.

In de 2e helft van 2020 zullen er diverse acties uitgevoerd worden op het gebied van zwerfvuil met inachtneming van de regels m.b.t. corona.

2.1.5 Actualiseren beheerplannen.

In 2016 zijn de beheerplannen voor de kapitaalgoederen wegen, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en bruggen opgesteld. Deze plannen geven inzicht hoe en wanneer de middelen worden ingezet om de kapitaalgoederen in stand te houden.

In het eerste kwartaal van 2021 komen wij met een notitie kapitaalgoederen die aangeeft met welke processen wij bezig zijn en de stand van zaken met betrekking tot de kapitaalgoederen.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

N44 (budgettair neutraal)

De budgetten voor de toekomstvisie voor de N44 en het verbeteren van de mobiliteit worden mede in

verband met de coronacrisis in 2020 niet geheel besteed. Voorgesteld wordt om van het restantbudget € 100.000, inclusief de dekking uit de reserve, over te hevelen naar 2021, zodat de werkzaamheden dan kunnen worden uitgevoerd en daarvoor in 2021 € 100.000 beschikbaar is voor het verder brengen van de denkrichting voor de toekomst van de N44, waarin ook een mobiliteitstransitie wordt meegenomen.

Onderhoud wegen (budgettair nadeel € 40.000)

Op basis van inspectieresultaten is het klein onderhoud voor 2020 bepaald. Hieruit blijkt dat het budget met € 30.000 moet worden opgehoogd om de benodigde maatregelen uit te voeren. De hogere kosten voor klein onderhoud zijn te verklaren vanuit het verlagen van het kwaliteitsniveau van B naar C. Er wordt langer gewacht voordat er grootschalig wordt ingegrepen waardoor het klein onderhoud toeneemt om de veiligheid en comfort voor de weggebruiker te waarborgen.

In 2020 is daarnaast gewerkt aan het op orde krijgen van de beheerdata, het uitvoeren van onderzoeken en het maken van een integrale meerjarenplanning. Hiervoor zijn extra kosten gemaakt die voor een deel opgevangen kunnen worden binnen het taakveld 2.1 doordat nog niet wordt overgegaan tot groot onderhoud en vervanging van wegmeubilair in het centrum, vanwege de geplande herinrichting. De extra kosten bedragen € 10.000.

Onderhoud openbare verlichting (budgettair neutraal)

Er waren een groot aantal storingen en reparaties van lichtmasten in de eerste helft van het jaar waardoor het geraamde budget hiervoor onvoldoende is om alle kosten te dekken. De verwachte extra kosten voor storingen en schades is € 40.000. Vanwege een teruggave op elektra vanuit 2019 en lagere onderhoudslasten voor verkeersregelinstallaties is er binnen het taakveld budget om de overschrijding op te vangen.

Reiniging fysieke leefomgeving (budgettair neutraal)

In Wassenaar worden om het opruimen van hondenpoep te stimuleren hondenpoepzakjes verstrekt. Hier wordt goed gebruik van gemaakt waardoor er hogere kosten worden gemaakt dan voorzien om de voorraad zakjes aan te vullen.

Daarnaast is er extra inzet nodig geweest voor het vegen van straten vanwege de grote hoeveelheid blad. Daarentegen zijn er lagere lasten voor gladheid en onkruidbestrijding waardoor de verwachting is dat de extra lasten binnen het taakveld opgevangen kunnen worden.

Project groot onderhoud Prinsenwijk-De Paauw (budgettair neutraal)

In de Prinsenwijk-De Paauw zijn eind 2019 onderhoudswerkzaamheden gestart aan de riolering en verharding.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zijn er aspecten naar voren gekomen die kostenverhogend zijn. In de voorjaarsnota zijn € 100.000 aan extra lasten gemeld. De afgelopen periode zijn er extra kosten gemaakt omdat tijdens de uitvoering werd geconstateerd dat een deel van de fundering van de weg vervangen moest worden. Hiervoor zijn € 25.000 aan extra kosten gemaakt. De totale kosten zijn 10% hoger ten opzichte van de geraamde kosten van circa € 1,2 miljoen voor dit project. Voorgesteld wordt om de € 25.000 extra kosten aan de verharding af te laten rekenen op de voorziening wegen.

Groot onderhoud en vervanging bruggen (budgettair nadeel € 1.250 vanaf 2021)

In de voorbereiding van het groot onderhoud en vervanging van de fiets-/voetgangersbrug aan de Prinsenvweg is geconstateerd dat de huidige steunpunten niet de benodigde verkeersbelasting aan kunnen. Deze steunpunten moeten daarom vervangen worden. Het geraamde budget van € 130.000 moet daardoor met een bedrag van € 50.000 (aanvullend krediet voor het vervangen van bruggen) worden opgehoogd. Dit leidt tot hogere kapitaallasten ad € 1.250.

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 25.000)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Taakveld 2.2 Parkeren

Belangrijkste ontwikkelingen

Belangrijkste resultaten

2.2.1 Beleid voor elektrische oplaadinfrastructuur.

Op dit moment heeft de gemeente een concessieovereenkomst met Engie voor de elektrische oplaadpalen. De plaatsingstermijn voor elektrische oplaadpalen eindigt medio 2021 en de exploitatietermijn van de laadpalen eindigt eind 2025. Om verder te kunnen gaan met het uitrollen van laadpalen/-pleinen is begin dit jaar een nieuw aanbestedingstraject gestart. Dit traject wordt regionaal opgepakt en daarbij worden ook de beleidsregels voor het plaatsen van oplaadpalen/-pleinen bijgesteld. De gemeente Rotterdam is de trekker van dit proces namens 24 gemeenten. Daarnaast moeten wij in het kader van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) dit jaar beleid formuleren op het gebied van elektrisch laden. De kosten die uit de NAL voortvloeien willen wij dekken uit de inkomsten (€ 8.400) die onlangs zijn ontvangen voor de in 2019 geplaatste laadpalen.

2.2.2 Beleid voor kenteken gebonden gehandicaptenparkeerplaatsen.

Voor 2020 stond op de planning om de beleidsregels voor de plaatsing van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken bij te stellen. Doordat mensen (met name ouderen) langer zelfstandig blijven wonen en steeds meer ouderen over een rijbewijs beschikken worden er steeds meer gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken aangevraagd. In verband met het opstellen van beleidsregels voor elektrische oplaadpalen en met name de afhandeling van de bezwaren voor de aanvragen van laadpalen is er geen capaciteit meer beschikbaar om de beleidsregels voor gehandicaptenparkeerplaatsen te herzien.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Vermindering pachtgelden parkeerterreinen Strand (budgettair nadeel € 17.579)

Als gevolg van Corona zijn de pachtgelden van de parkeerterreinen bij het strand verminderd. Aanvullend op de voorjaarsnota gaat het om een bedrag van € 17.579.

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

2.3.1 Blanco

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

2.5.1 Blanco

Toelichting budget

Wat gaat het kosten?

Programma: P2 Verkeer en vervoer Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	235	0	235
	Lasten	-3.994	35	-3.959
	Saldo	-3.758	35	-3.723
2.2 Parkeren	Baten	130	-18	112
	Lasten	-237	0	-237
	Saldo	-107	-18	-125
2.3 Recreatieve havens	Baten	27	0	27
	Lasten	-4	0	-4
	Saldo	23	0	23
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0
	Lasten	-11	0	-12
	Saldo	-11	0	-12
Totaal baten		392	-18	374
Totaal lasten		-4.245	35	-4.210
Saldo van baten en lasten		-3.854	17	-3.837
Onttrekking reserves		181	-100	81
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		181	-100	81
Geraamde resultaat		-3.672	-83	-3.755

P3 Economie

Wat willen we bereiken ?

Wassenaar is een aantrekkelijk vestigingsgebied voor ondernemers. Ondernemers krijgen de ruimte, onder ander door minder regels en een goed faciliterend beleid passend binnen het karakter van Wassenaar;

Er is een goede mix van grote en kleine ondernemers, Wassenaar is aantrekkelijk voor innovatieve bedrijfstakken.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

3.1.1 Inrichtingsplan centrum Wassenaar.

Het concept Definitief inrichtingsplan voor het centrum van Wassenaar is gereed en rekent op een breed draagvlak onder ondernemers, inwoners en pandeigenaren. Onderdeel van dit plan zijn de uitbreiding van stallingsmogelijkheden voor de fiets, het uitstallingenbeleid, de aanpak van de openbare ruimte en een openbaar toegankelijke toiletvoorziening. Afhankelijk van de behandeling van de kadernota en programmabegroting in de raad en een aanvullende raadsbehandeling wordt in het najaar een start gemaakt met het voorbereidingstraject als opmaat voor de uitvoering.

Het coronavirus heeft ook gevolgen voor de economie in Wassenaar. De omvang van deze economische gevolgen zijn nog niet in te schatten. Het kabinet heeft besloten om vanwege het coronavirus uitzonderlijke economische maatregelen te nemen. Doel is om naast onze gezondheid ook onze banen en inkomens te beschermen en de gevolgen voor zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven op te vangen.

3.1.2 Onderzoek mogelijkheden free wifi-punt.

Het onderzoek naar mogelijkheden van een free wifi-punt is voorzien in de tweede helft van 2020.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

3.2.1 Een toekomstbestendig Maaldrift.

Door de landelijke trend van transformatie van bedrijventerreinen naar woningbouw neemt de schaarste aan m² bedrijventerreinen verder toe. Een her gestructureerd bedrijventerrein Maaldrift zorgt ervoor dat dit bedrijventerrein toekomstbestendig wordt. De parkeervakken van Maaldrift 1 krijgen een doelmatigere inrichting die beter aansluit bij de parkeerbehoeftes op Maaldrift. Hiermee wordt de basis gelegd voor een goed vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven. Gemeente is frequent in overleg over de toekomstbestendigheid van Maaldrift.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

3.3.1 Evaluatie BIZ Maaldrift.

De overeenkomst voor Maaldrift loopt per 2021 af, waardoor deze in 2020 wordt geëvalueerd om te bepalen of er voldoende draagvlak is om een nieuwe overeenkomst af te sluiten. Met een Bedrijven Investeringszone BIZ en een ondernemersfonds wordt collectief bijgedragen aan een aantrekkelijke en veilige (bedrijfs)omgeving. Gemeente is in overleg over de uitvoering van de tellingen.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 3.4 Economische promotie

Belangrijkste ontwikkelingen

Verwachte groei van het aantal toeristen

Belangrijkste resultaten

3.4.1 Toeristisch informatiepunt in de bibliotheek geopend.

Om de maatschappelijke waarde van de bibliotheek en het profijt van toerisme te vergroten is het Toeristisch Informatie Punt (TIP) op woensdag 1 juli 2020 geopend door de burgemeester. Vooraf daaraan is er een samenwerkingsovereenkomst getekend door Stichting Wassenaar-Voorschoten Marketing, de Bibliotheek en de gemeente.

3.4.2 Uitvoeringsplan toegangsgebied strand.

Er is een breed gedragen inrichtingsplan gemaakt voor het toegangsgebied van het strand, waarin de rotonde een belangrijke rol speelt als spil en als visitekaartje van het entreegebied. Het is niet mogelijk om binnen het beschikbare budget de fietsenstalling te realiseren.

3.4.3 Uitvoeringsafspraken ter versterking van de toeristisch recreatieve sector.

Met de marketing stichting, ondernemers en (regio)partners zijn uitvoeringsafspraken gemaakt. Met dit partnerschap wordt met een gezamenlijke ambitie en realistische resultaten gezamenlijke maatschappelijke en economische meerwaarde gecreëerd. De komende periode wordt uitvoering aan deze afspraken gegeven.

Toelichting budget

⚠️ Bijsturing nodig

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 578.963)

De opbrengst van toeristenbelasting wordt voor 2020 incidenteel lager geraamd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Wat gaat het kosten?

Programma: P3 Economie Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0
	Lasten	-402	0	-402
	Saldo	-402	0	-402
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	0	0	0
	Lasten	0	0	0
	Saldo	0	0	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	105	0	105
	Lasten	-101	0	-101
	Saldo	4	0	4
3.4 Economische promotie	Baten	1.158	-579	579
	Lasten	-152	0	-152
	Saldo	1.006	-579	427
Totaal baten		1.263	-579	684
Totaal lasten		-656	0	-656
Saldo van baten en lasten		607	-579	28
Onttrekking reserves		225	0	225
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		225	0	225
Geraamde resultaat		832	-579	253

P4 Onderwijs

Wat willen we bereiken ?

Goede voorbereiding van de jeugd, cognitief, sociaal, sportief en cultureel met ruimte voor eigen ontwikkeling;

Alle kinderen gaan naar school. Er is aandacht om schooluitval en schoolverzuim terug te dringen, zodat ieder kind een startkwalificatie behaalt.

Goed onderwijs is de basis in de ontwikkeling van onze kinderen;

Onderwijs is daarom een belangrijke schakel in het Sociaal Domein;

Als leerlingen die momenteel gebruik maken van het leerlingenvervoer zelfstandig willen leren reizen, kunnen zij gebruik maken van De Reiskoffer.

Het onderwijsaanbod in Wassenaar is goed, divers en internationaal en is goed gehuisvest in duurzame scholen;

Al onze inwoners krijgen de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen;

Sociale achterstanden en taalachterstanden reduceren en voorkomen.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

4.1.1 In het geval dat het bestuur van het openbaar onderwijs niet aan haar wettelijke verplichtingen voldoet, geeft de gemeente invulling aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs in Wassenaar.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen

De invoering van de wettelijke verplichting voor het opstellen en uitvoeren van een Integraal Huisvestingsplan IHP.

Belangrijkste resultaten

4.2.1 Implementeren van het IHP, door de keuzes die daarin met elkaar zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen.

In het kader van het IHP is een aanvraag gedaan door de Kievietschool voor een voorbereidingskrediet voor renovatie en nieuwbouw van het gebouw. Er wordt een projectorganisatie opgezet om de voorbereiding van de bouw te begeleiden en de aanvraag wordt afgehandeld.

Met het Rijnlands Lyceum en de St. Jozef vinden gesprekken plaats over de voorgenomen bouwplannen.

4.2.2 In nauwe samenwerking met schoolbesturen uitvoering geven aan de uitgangspunten die staan aangegeven in dit plan en de, in 2020 te actualiseren, verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Wassehaar.

Na publicatie van de nieuwe modelverordening en de daarbij behorende normbedragen (BENG en bouwbesluit 2021) zal de verordening worden aangepast.

Op basis van deze nieuwe verordening zullen de nieuwe huisvestingsaanvragen na 1-4-21 worden getoetst.

4.2.3 In 2020 voor de eerste keer uitvoeren van jaarlijkse monitor van het Integraal Huisvestingsplan, waarbij het uitgangspunt is dat dit plan elke vier jaar wordt herijkt.

Het IHP wordt jaarlijks in het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' met de schoolbesturen wordt het IHP geëvalueerd.

4.2.4 Actualiseren en vaststellen van de leerlingenprognose.

Voor de Kievietschool is er een nieuwe prognose gemaakt. Voor elke nieuwe aanvraag zal een specifieke prognose voor de school in kwestie worden opgesteld.

4.2.5 Aanpassen van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Zie 4.2.2.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Afrekening verbouw Herenwegschool (budgettair nadeel in 2021 en 2022 van € 4.882 en budgettair voordeel vanaf 2023 van € 4.218)

Met verwijzing naar het besluit over de afrekening verbouw Herenwegschool van 13 oktober 2020 wordt voorgesteld een aanvullend krediet ter hoogte van € 174.363 beschikbaar te stellen en de investering van € 520.000 voor 2022 voor de Herenwegschool te verwijderen uit de investeringsplanning in de begroting 2021. De hiermee verband houdende kapitaallasten zijn in 2021 en 2022 € 4.882 hoger en in de jaren vanaf 2023 € 4.218 lager.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Belangrijkste ontwikkelingen

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vormgeven van VVE-beleid door gemeenten.

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt, door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen, steeds belangrijker.

Belangrijkste resultaten

4.3.01 Actieve deelname Regionale Overleg Passend Onderwijs in de Leidse regio en lokaal directeurenoverleg.

4.3.02 De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Wassenaar is net als in 2019 ook in 2020 trekker van de regionale werkgroep aansluiting onderwijs en zorg.

4.3.03 De SAD pakt, in opdracht van de gemeente en de scholen, haar specifieke en integrale rol in de vormgeving en uitvoering van het lokale jeugd- en onderwijsbeleid. De SAD vormt een belangrijke schakel in Wassenaar voor hoogwaardig onderwijs en passende zorg.

4.3.04 Het beleidsplan vroeg- en voorschoolse educatie is geïmplementeerd, uitvoering VVE-beleid.

Op 1 april was er een mini-conferentie gepland, maar deze is uitgesteld vanwege Corona

4.3.05 Coördineren en begeleiden bij plaatsing vluchtelingenkinderen. In 2020 is de nodige capaciteit voor de plaatsing voor Wassenaarse vluchtelingen kinderen gewaarborgd.

4.3.06 Uitvoeren, monitoren en evalueren brede regeling combinatiefuncties. Inzetten van gelden voor cultuureducatie via scholen.

De regeling combinatiefuncties wordt vanaf 1-1-2021 niet meer uitgevoerd door Talentum. Voor cultuureducatie wordt gekeken naar een andere uitvoering.

4.3.07 Uitvoeren, monitoren en evalueren brede regeling combinatiefuncties. Inzetten van gelden voor cultuureducatie via scholen.

Zie 4.3.06

4.3.08 Uitvoering Arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters.

Wordt uitgevoerd door Leidschendam-Voorschoten

4.3.09 Het gebruik van peuteropvang wordt gestimuleerd.

Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met JGZ en SAD.

4.3.10 Ontwikkelen Lokale Educatie Agenda. In 2020 specifiek aandacht voor LHBTI voorlichting.

LHBTI heeft aandacht van de scholen, maar is nog niet in een breder gremium besproken.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Coronamaatregelen (budgettaire nadeel € 32.630)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Wat gaat het kosten?

Programma: P4 Onderwijs Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	0	0	0
	Lasten	-34	0	-34
	Saldo	-34	0	-34
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	0	0	0
	Lasten	-825	0	-825
	Saldo	-825	0	-825
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	357	-1	356
	Lasten	-1.533	-32	-1.564
	Saldo	-1.175	-33	-1.208
Totaal baten		357	-1	356
Totaal lasten		-2.391	-32	-2.423
Saldo van baten en lasten		-2.034	-33	-2.067
Onttrekking reserves		47	0	47
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		47	0	47
Geraamde resultaat		-1.988	-33	-2.020

P5 Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken ?

Sport en cultuur dragen bij aan een hoogwaardig leefklimaat en saamhorigheid in Wassenaar;

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en goed georganiseerde verenigingen die zoveel mogelijk samenwerken;

Een zo breed en divers mogelijk cultuur- en sportaanbod in Wassenaar behouden en versterken met een teruglopend subsidiebudget;

Een ondernemende, betaalbare en toekomstbestendige bibliotheek voor alle inwoners;

Behoud en versterking van de specifieke Wassenaarische cultuurhistorische, natuur- en landschappelijke kwaliteiten;

Behouden van de groene buffer bij Valkenburg en groengebieden aan de zuid- en noordkant van Wassenaar.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Belangrijkste ontwikkelingen

Nationaal Sportakkoord.

Landelijk wordt gestreefd naar een lager percentage niet-sporters. Dit streven is door Wassenaar overgenomen.

Nauwere samenwerking met het Wassenars sportcontact in de ontwikkeling van het sportbeleid.

Belangrijkste resultaten

5.1.1 Beleidsuitgangspunten vanuit het Nationaal Sportakkoord worden vertaald naar het lokale beleid.

Eind juni 2020 is Het Lokaal Sportakkoord Wassenaar in hoofdlijnen inclusief bijbehorende activiteiten aangeboden aan de Vereniging Sport en Gemeenten. In de maand september vinden er twee bijeenkomsten van het Kernteam Sportakkoord Wassenaar plaats om afspraken te maken van de uit te voeren acties en het Lokaal Sportakkoord Wassenaar vast te stellen en te publiceren.

5.1.2 Uitvoeren van de sportnota "Sport is voor iedereen".

5.1.3 Investeren in groot onderhoud en mogelijke nieuwbouw sportfaciliteiten.

5.1.4 Samenwerking stimuleren tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties door netwerkbijeenkomsten te organiseren.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

SPUK (budgettair voordeel € 80.000)

Op 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling gewijzigd. Door deze wetswijziging is het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties vervallen. Ter compensatie kunnen gemeenten in de periode 2019-2023 een 'specifieke uitkering stimulering sport' (SPUK) aanvragen voor alle (daarvoor in aanmerking komende) gerealiseerde bestedingen i.v.m. activiteiten in het kader van sport. De bijdrage wordt geraamd op € 80.000. Voorgesteld wordt om deze baten op te nemen in de ramingen.

Sportakkoord (budgettair neutraal)

Voor het opstellen en de uitvoering van het Sportakkoord Wassenaar 2020-2023 stelt het Rijk via een specifieke uitkering voor 2020 een bedrag van € 35.000 beschikbaar. Ook voor 2021 en 2022 zijn bedragen in het vooruitzicht gesteld, maar nog niet beschikt. Voorgesteld wordt zowel de lasten als baten van € 35.000 voor 2020 te ramen. Het uitvoeringsbudget is een aanjaagbudget, met een ondernemende houding kunnen wellicht aanvullende financiën gevonden worden. Eén van de acties in dit akkoord is daarvoor de instelling van een Werkgroep Financiën. Behalve het uitvoeringsbudget zijn er ook nog 'Services', diensten ter versterking van de organisaties die voor partners in het Sportakkoord via de Adviseur Lokale Sport (aangesteld door NOC*NSF) afgenomen kunnen worden. Deze services voor Wassenaar hebben een waarde van € 7.000 per jaar.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Belangrijkste ontwikkelingen

De gemeenteraad van Wassenaar heeft besloten dat een nieuwe multifunctionele sporthal en een nieuwe gymzaal gerealiseerd worden.

Invoering Wet Markt en Overheid en een gewijzigd BTW stelsel sport.

Belangrijkste resultaten

5.2.1 Aanbesteding voor de bouw van de sporthal en de gymzaal worden afgerond.
Realisatie gymzaal vierde kwartaal 2020 en start bouw sporthal derde kwartaal 2020.

- 5.2.2 Herziene contracten sport die voldoen aan de wet Markt en Overheid en waarbij beheer en onderhoud ondergebracht zijn bij de verenigingen.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 11.485)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip

Belangrijkste ontwikkelingen

Het cultuurbeleid 2017-2020 loopt af.

Regionale invoering Cultuuranker-methodiek.

De gemeentelijke bijdrage aan het brede scholenproject Talentum loopt af en Cultuureducatie primair onderwijs 2021 wordt ingevoerd.

Belangrijkste resultaten

- 5.3.1 Cultuurbeleid: Besluitvorming over het lokale cultuurbeleid vanaf 2021, mede op basis van een korte evaluatie van het cultuurbeleid over de periode 2017-2020.

Door Corona heeft de culturele sector noodgedwongen een pas op de plaats moeten maken. Gelukkig hebben zij per 1 juni jl. gedeeltelijk hun activiteiten kunnen oppakken. Dit vraagt veel inzet in deze sector. Ook ambtelijk bleek herprioritering en aanpassing van de planning noodzakelijk. Hierdoor wordt besluitvorming over het lokale cultuurbeleid in januari 2021 voorzien.

- 5.3.2 Proeftuin Cultuuranker-methodiek: Met behulp van de Cultuuranker-methodiek is een aanzet gegeven tot het vormgeven van een cultureel programma door instellingen en burgers in Wassenaar
- 5.3.3 Het contact tussen deelnemende instellingen aan de proeftuin is toegenomen en heeft geleid tot uitwisseling van kennis, nieuwe inzichten, samenwerking en meer vraaggericht denken.
- 5.3.4 Cultuureducatie primair onderwijs: Een keuze ten aanzien van de invulling van cultuureducatie in, in eerste instantie, het primair onderwijs vanaf 2021, waarbij het primair onderwijs betrokken is.
- 5.3.5 Warenar: Bestuurlijke besluitvorming naar aanleiding van afrondend advies over de toekomst van de Warenar. In 2020 wordt verder gewerkt aan een toekomstige theaterfunctie van de Warenar met een sluitende exploitatie.
- 5.3.6 Gemeentelijke kunstcollectie: Beter beheer en ontsluiting van de gemeentelijke kunstcollectie.

Toelichting budget

⚠ Bijsturing nodig

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 12.803)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Over compensatiemaatregelen voor de cultuursector bestaat nog onvoldoende zicht. Wij komen hierop terug in de Voorjaarsnota 2021.

Taakveld 5.4 Musea

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

5.4.1 Faciliteren van het Brandweermuseum door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse vergoeding voor collectiebeheer.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

5.5.1 Opstellen Kernkwaliteiten en omgevingswaarden voor de Omgevingswet.

5.5.2 Cultuurhistorie en recreatieve aantrekkelijkheid van het buitengebied wordt versterkt door het uitvoeren van het project Ontdek Prins Frederiksparkenroute.

Toelichting budget

⚠ Bijsturing nodig

Erfgoed als kans en katalysator inzetten bij duurzaamheid (budgettair nadeel € 25.000)

De raad heeft gevraagd om de plaatsing van zonnepanelen een extra impuls te geven door regelgeving te vereenvoudigen. Verdere ontwikkeling van beleid moet integraal worden vormgegeven in samenhang met het behoud van de Structuurvisie en het provinciale en Rijksbeleid. Hierin wordt erfgoed steeds vaker

ingezet als kans en katalysator bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Om deze niet wettelijke taak nog dit jaar uit te voeren is een budget nodig van € 25.000.

Taakveld 5.6 Media

Belangrijkste ontwikkelingen

Mede op grond van het nieuwe subsidiebeleid wordt de samenwerking bibliotheek met andere maatschappelijke partners gestimuleerd en eventueel nieuwe functies toegevoegd.

Belangrijkste resultaten

5.6.1 Stimuleren samenwerking bibliotheek met andere maatschappelijke partners en eventueel toevoegen nieuwe functies: Het al brede netwerk van de bibliotheek is verder uitgebreid. Er zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van de diverse functies.

In juni is bij de Openbare Bibliotheek Voorschoten Wassenaar het toeristisch informatiepunt (TIP) geopend. Bij het TIP kunnen inwoners van Wassenaar, bezoekers van buiten de gemeente, zakelijke bezoekers en (buitenlands) toeristen terecht voor informatie over het toeristisch-recreatieve aanbod in Wassenaar en de (directe) omgeving.

Verdere vormgeving van het Cultuuranker door netwerkbijeenkomst en culturele activiteit 'The Art of Shopping'.

5.6.2 Certificering: De bibliotheek is in staat te voldoen aan het certificeringskader voor bibliotheekwerk, cultuur en taal.

5.6.3 Bekostigen omroepactiviteiten in het kader van lokaal toereikend media-aanbod.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Bezuiniging onderhoud openbaar groen

Vitaal en authentiek houden van het buitengebied Duin Horst & Weide

Belangrijkste resultaten

5.7.1 Actualiseren beheerplannen.

In 2016 zijn de beheerplannen voor de kapitaalgoederen groen, speelvoorzieningen en water opgesteld. Deze plannen geven inzicht hoe en wanneer de middelen worden ingezet om de kapitaalgoederen in stand te houden.

In het eerste kwartaal van 2021 komen wij met een notitie kapitaalgoederen die aangeeft met welke processen wij bezig zijn en de stand van zaken met betrekking tot de kapitaalgoederen.

5.7.2 Plan van aanpak herstel kade Havenkanaal.

De voortgang van het herstel van het zuidelijk deel van de kade staat onder druk. Vanwege de beperkte capaciteit is er in de 1e helft van 2020 beperkte voortgang geweest op dit project. De werkzaamheden worden in het 4e kwartaal van 2020 weer opgepakt zodat in 2021 tot uitvoering kan worden overgegaan.

Bezuiniging onderhoud openbaar groen

Bij het vaststellen van de begroting 2020 in november 2019 heeft de raad besloten om de bezuiniging op groen voor 2020 en 2021 terug te draaien. De werkzaamheden worden conform de gestelde kaders uitgevoerd.

Bestrijding van ziekten, plagen en exoten

Op basis van Europese wetgeving wordt de duizendknoop en de reuzenberenklauw bestreden. Het frequent maaien en het maaisel van de duizendknoop af voeren heeft er voor gezorgd dat het oppervlakte op enkele locaties is afgenomen. De proactieve bestrijding van de eikenprocessierups in Wassenaar heeft tot gevolg gehad dat deze rupsen niet voor overlast hebben gezorgd.

Onderhoud groen en water

Op het gebied van onderhoud groen zijn er extra werkzaamheden uitgevoerd om de schade aan bomen van de zomerstorm Francis te herstellen en zijn er door de iepziekte 30 extra bomen verwijderd. Er zijn daardoor € 65.000 extra kosten voor herstelwerkzaamheden en het planten van bomen. Op het gebied van onderhoud van water wordt het kader herzien waardoor werkzaamheden zijn uitgesteld. De extra lasten voor het groen kunnen binnen het taakveld opgevangen worden.

Toelichting budget

✓ Op koers

Wat gaat het kosten?

Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	10	115	125
	Lasten	-548	-35	-583
	Saldo	-537	80	-457
5.2 Sportaccommodaties	Baten	165	-11	154
	Lasten	-1.229	0	-1.229
	Saldo	-1.064	-11	-1.076
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	52	-8	45
	Lasten	-385	-5	-390
	Saldo	-332	-13	-345
5.4 Musea	Baten	0	0	0
	Lasten	-12	0	-12
	Saldo	-12	0	-12
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	69	0	69
	Lasten	-333	-25	-358
	Saldo	-264	-25	-289
5.6 Media	Baten	134	0	134
	Lasten	-662	0	-662
	Saldo	-527	0	-527
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	642	0	642
	Lasten	-4.139	0	-4.139
	Saldo	-3.497	0	-3.497
Totaal baten		1.073	96	1.169
Totaal lasten		-7.308	-65	-7.373
Saldo van baten en lasten		-6.235	31	-6.204
Onttrekking reserves		596	0	596
Toevoeging reserves		-492	0	-492
Mutaties reserves		104	0	104
Geraamde resultaat		-6.131	31	-6.100

P6 Sociaal Domein

Wat willen we bereiken ?

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;

Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;

Wassenaar is veilig en er is sociale cohesie;

Er is een duurzaam en goed bereikbaar systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;

Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Daarnaast wordt op landelijk niveau hier nadrukkelijk op ingezet, om zo de kosten voor zorg te drukken.

Inclusieagenda: in de commissie sociaal domein is aandacht gevraagd voor het VN verdrag voor mensen met een handicap.

Belangrijkste resultaten

6.1.1 Er is een plan van aanpak 'Langer thuis wonen' opgesteld. In dit plan van aanpak is ook een lokale en concrete uitwerking gegeven aan het landelijke actieprogramma "Eén tegen eenzaamheid".

Er is met een nieuwe aanpak begonnen met aandacht voor mantelzorgers en dementerenden. Er is een actieplan aanpak eenzaamheid Wassenaar opgesteld en er wordt gewerkt aan de coalitie 'Een tegen eenzaamheid'. Bovendien werken we aan Wassenaar als dementievriendelijke gemeente.

6.1.2 Actieve burgerparticipatie is verankerd in 'Wassenaar zijn we samen' en de rol die de wijkmanager vervult.

Door de Covid-19 crisis zijn er vanaf maart 2020 geen bijeenkomsten georganiseerd. Wel zijn er elke vrijdag gesprekken geweest met de besturen van de verschillen de wijk- en buurtverenigingen.

6.1.3 Integrale aandacht voor inclusie.

Meer aandacht hiervoor in 2021

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Noodopvang vluchtelingen (2020: € 94.500 voordeel, 2021: budgettair neutraal)

Met het COA zijn afspraken gemaakt over de opvang van vluchtelingen in Duinrell. Deze overeenkomst is verlengd tot en met maart 2021. Voor de opvang ontvangt de gemeente een vergoeding vanuit het COA. Deze vergoeding is hoger dan de lasten, waarmee het voordeel voor 2020 uitkomt op € 94.500. Voor de opvang in de eerste maanden van 2021 zijn de baten en lasten (€ 34.000) gelijk.

Coronamaatregelen (budgettair nadeel € 28.731)

Ten laste van dit taakveld zijn coronamaatregelen getroffen. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Belangrijkste ontwikkelingen

De ontwikkelingen in het Sociaal Domein leiden tot een noodzaak om een gezamenlijke en bestuurlijke ambitie op het welzijn en visie op de organisatie en dienstverlening in het welzijnsveld te formuleren.

Belangrijkste resultaten

6.2.1 Onderzoek naar organisatie en dienstverlening in het welzijnsveld en verstevigen van een breed welzijnsnetwerk. In samenwerking met diverse kernpartners werken aan verbeteren van de toegang tot het sociaal domein.

Met de verschillende partners in het netwerk wordt gewerkt aan het brede welzijnsnetwerk. Met de inzet van de ACT-ers wordt veel verbetering in de ketensamenwerking gerealiseerd tussen niet voorliggende organisaties (ook welzijn) en organisaties van geïndiceerde hulp. Ze worden afwisselend ingezet als voorzitter, projectleider of deelnemer van verschillende ketensamenwerkingen: voorkomen huisuitzettingen, zorg en veiligheidsoverleggen, signaleringsoverleggen, veilig verder overleggen, groepsaankpak overlast jongeren, zelfmoordpreventie etc. Ook dienen zij als procesregisseur of adviseur bij ingewikkelde casussen. Onder ander door de inzet van het ACT en de realisatie van de digitale sociale kaart en het gemeenschappelijk telefonisch loket Wassenaar wordt het netwerk breed versterkt.

6.2.2 Ingebruikname digitale sociale kaart en borgen lokaal beheer.

Per 1 december 2020 zal de eerste versie digitale kaart beschikbaar zijn

6.2.3 Inrichten van goede communicatie over de sociale kaart richting inwoners en professionals.

Er wordt nog gewerkt aan de communicatie richting inwoners en professionals. De uitvoering hiervan vindt plaats in het najaar 2020

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen

Het Interbestuurlijk programma (IBP) met kabinet, provincie en waterschappen vraagt van de gemeenten een aanpak van schuldproblematiek.

Belangrijkste resultaten

6.3.1 Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening.

Als gevolg van de Corona-pandemie is de TOZO-regeling ingesteld. In deze regeling worden zelfstandigen gecompenseerd voor verminderde inkomsten. Het is nog onduidelijk welk effect dit heeft op de omvang van het reguliere uitkeringsbestand op kortere en langere termijn, vooralsnog zijn de effecten op het reguliere bestand.

In een aantal pilots wordt gewerkt aan de doelen van het plan van aanpak financiële zelfredzaamheid: Pilot voorkomen uithuiszetting is geëvalueerd en de pilot 1-1-3 zelfmoordpreventie is in het voorjaar gestart. Bovendien is een armoederegisseur aangesteld. Onderdeel van deze pilots is het maken van afspraken in de samenwerking met maatschappelijk partners.

6.3.2 Uitvoering minimabeleid, de armoedemonitor wordt uitgevoerd.

De conclusies van de minima-effect-rapportage worden in het najaar openbaar gemaakt. De armoedemonitor wordt in het najaar van 2020 uitgevoerd en in 2021 gepubliceerd.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Ontwikkeling Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG) (budgettair neutraal)

Het rijk stelt budget beschikbaar voor de financiering van de uitkeringen die de gemeente verstrekt (BUIG). Inmiddels zijn het voorlopig en het (lagere) nader voorlopig budget bekend. In verband met de coronacrisis en het daardoor naar verwachting groeiende bestand van uitkeringsgerechtigden vindt de bevoorschotting vanuit het rijk plaats op basis van het voorlopig budget (€ 5.998.615). De ramingen van de BUIG worden aangepast naar dit budget, wat een verhoging van de inkomsten en de uitkeringen van € 259.436 betekent. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Coronamaatregelen (budgettair neutraal)

In het kader van de coronamaatregelen wordt de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) uitgevoerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de coronabijlage.

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Belangrijkste ontwikkelingen

De budgetten voor begeleide participatie lopen terug.

Belangrijkste resultaten

6.4.1 Inzetten op adequate voorzieningen begeleide participatie.

Voor wat betreft de uitvoering van de oude WSW en het nieuw beschut werk bij Maregroep loopt e.a. volgens planning. Voor de participatietrajecten voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt geldt dat door de Corona-crisis vertraging is opgelopen bij het plaatsen op een participatietraject, gericht op meedoen in de samenleving. In het najaar wordt een inhaalslag gemaakt.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Rijksbijdrage WSW (budgettair nadeel € 117.165)

De reguliere integratieuitkering voor de "oude WSW taken" uit de meicirculaire wordt conform afspraken doorbetaald aan de GR KDB. Dit geldt eveneens voor de compensatie in verband met corona. De bijdragen zijn gelijk aan de bedragen van de uitkering uit het gemeentefonds. Voor dit taakveld levert dit een budgettair nadeel op. De uitkering uit het gemeentefonds wordt verantwoord op taakveld 0.7 algemene uitkering en is aldaar een budgettair voordeel. De wijziging is voor de begroting in totaal budgettair neutraal.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen

Het nieuwe arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die re-integreren naar werk en degenen die in staat worden gesteld om te participeren in de samenleving.

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2021.

Het Rijk stelt financiële middelen beschikbaar aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen.

Zie ook taakveld 6.4

Belangrijkste resultaten

6.5.1 Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid. Het uitkeringsbestand blijft teruglopen door het re-integratiebeleid. De taakstelling activerend arbeidsmarktbeleid is behaald.

Ondanks de gevolgen van de Corona-crisis blijft het uitkeringsbestand vooralsnog nagenoeg gelijk. De gevolgen op langere termijn zijn nog niet te voorzien.

Het aantal uitgevoerde trajecten in het kader van inburgering en participatie en re-integratie heeft vertraging opgelopen. In het najaar wordt ingezet op het inlopen van deze achterstand, zodat zoveel mogelijk mensen naar scholing of werk worden begeleid.

6.5.2 Inkoop van goede trajecten die toe leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten. Verstevenen van het netwerk voor deze groep. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de Haagse regio.

De gemeente heeft de afgelopen periode diverse samenwerkingsscenario's in kaart gebracht en geanalyseerd. Ter ondersteuning aan deze beoordeling is tevens een marktconsultatie uitgevoerd. Op basis van bovenstaande analyse is ervoor gekozen om op het gebied van de onderwijsroute de samenwerking op bovenregionaal niveau. Voor de overige leerroutes (de B1- en Z-route) wordt de samenwerking gezocht met de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar. Met de twee laatstgenoemde gemeenten wordt al geruime tijd samengewerkt in de voorbereiding op de invoering van de nieuwe wet. Uit eerdergenoemde analyse en marktconsultatie is gebleken dat deze routes door de drie gemeenten gezamenlijk en zo lokaal mogelijk georganiseerd kunnen worden. Tevens kan op deze wijze de verbinding met de maatschappelijke partners en lokale voorzieningen op een optimale wijze worden georganiseerd.

6.5.3 Beleid Sociale medische indicatie tegemoetkoming kinderopvangtoeslag wordt aangepast.

Dit is in het voorjaar van 2020 gerealiseerd.

6.5.4 Een nieuwe armoedemonitor wordt uitgevoerd, de laatste monitor dateert uit 2016. De minima effectrapportage wordt uitgevoerd door KWIZ.

De conclusies van de minima-effect-rapportage worden in het najaar openbaar gemaakt. De armoedemonitor wordt in het najaar van 2020 uitgevoerd en in 2021 gepubliceerd.

Toelichting budget

 Op koers

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Daarnaast wordt op landelijk niveau hier nadrukkelijk op ingezet, om zo de kosten voor zorg te drukken.

Belangrijkste resultaten

6.6.1 De kosten en het gebruik van de maatwerkvoorzieningen beheersen en monitoren en bovendien de kwaliteit van de voorzieningen goed op peil houden.

Op basis van de budgetprognoses is bijsturing nodig. De bevolking wordt steeds ouder en daardoor wordt het beroep op de maatwerkvoorzieningen groter.

6.6.2 Het gebruik van collectieve voorzieningen wordt gestimuleerd.

Om het gebruik van de maatwerkvoorzieningen te beperken, stimuleren we de collectieve voorzieningen in het maatschappelijke voorveld

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Maatwerkvoorzieningen WMO (budgettair nadeel € 113.000)

In verband met een groei van het aantal aanvragen door de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief blijkt het aantal aanvragen maatwerkvoorzieningen fors te zijn toegenomen. Voor verschillende voorzieningen wordt dan ook voorgesteld de budgetten naar boven bij te stellen. Voor dit taakveld betreft dit:

- € 100.000 voor woonvoorzieningen

We zien een groei van het aantal woonvoorzieningen zoals trapliften. Dit heeft te maken heeft met het langer thuis wonen van ouderen en de vergrijzing.

- € 93.000 voor vervoersvoorzieningen.

De vervoersvoorzieningen zijn een groei van het aantal scootmobielen voor ouderen. Gedeeltelijke dekking à €80.000 wordt gevonden binnen het budget voor rolstoelvoorzieningen. Het aantal complexe elektrische rolstoelen is niet afhankelijk van het abonnementstarief en vergrijzing.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Daarnaast wordt op landelijk niveau hier nadrukkelijk op ingezet, om zo de kosten voor zorg te drukken.

In samenwerking met H6 krijgen wij resultaten ingekochte producten beter in beeld. Resultaat: we kunnen beter sturen. Toelichting: door betere rapportage zijn wij in staat de inkoop en daarmee de dienstverlening verder te verbeteren.

Belangrijkste resultaten

6.71.1 Het stimuleren van het gebruik van voorliggende voorzieningen.

De coronacrisis heeft het gebruik van de inloopvoorzieningen tijdelijk verminderd. Echter de de welzijnsactiviteiten zijn op andere manieren doorgegaan. Zo is de Buurtcirkel online doorgegaan en hebben de deelnemers elkaar gesteund in de Corona periode. De Welzijnsorganisatie SMOW heeft het project Vitaliteit en Veiligheid voorbereid en opgestart.

Preventieve Schuldhulpverlening

Als onderdeel van het Plan van aanpak financiële zelfredzaamheid wordt geïnvesteerd in het voorkomen van schulden. Aan de bekendheid hiervan wordt onder meer gewerkt door de nieuw aangestelde armoederegisseur. In 2020 is bovendien het Krachtfonds Wassenaar ingesteld, dit initiatief helpt inwoners van Wassenaar die in de schulden dreigen te komen en geen beroep kunnen doen op reguliere voorzieningen, zoals bijvoorbeeld kleine zelfstandige ondernemers. Verder is een zelfstandigenloket bij SMOW van start gegaan en vrijwilligers participeren in het project 'Samen schulden voorkomen', waarin inwoners geholpen worden met het op orde krijgen van het huishoudboekje om problematische schulden te voorkomen.

6.71.2 De middelen voor zorg en ondersteuning effectief en efficiënt inzetten.

Curatieve schuldhulpverlening

Het aantal aanvragen voor curatieve schuldhulpverlening is niet gestegen. De verwachting is dat dit in het najaar wel gebeurt, als inkomensondersteuningsregelingen in het kader van Corona afgelopen zijn. Landelijk wordt rekening gehouden met een toename van 25%. In het najaar van 2020 vindt een evaluatie plaats van de uitvoering van curatieve schuldhulpverlening door Plangroep. Vanaf 2021 wordt deze taak opnieuw aanbesteed.

6.71.3 De kosten en het gebruik van de maatwerkdienstverlening beheersen en monitoren.

Op basis van de uitgaven is een aanpassing van het budget nodig.

6.71.4 Vormgeven inclusieve samenleving.

We zijn op koers met het vormgeven van de inclusieve samenleving. Dit traject wordt afgerond in 2021

6.71.5 Beter sturen op inkoop.

De aanbesteding van de regiotaxi is gepubliceerd. Het doel is dat er beter gestuurd wordt op klantbeleving, kwaliteit en duurzaamheid .

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Maatwerkvoorzieningen WMO (budgettaire nadeel € 274.000)

In verband met een groei van het aantal aanvragen door de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief blijkt het aantal aanvragen voor maatwerkvoorzieningen fors te zijn toegenomen. Voor het taakveld huishoudelijke ondersteuning wordt voorgesteld het budget met € 274.000 naar boven bij te stellen.

De groei van de huishoudelijke ondersteuning is een landelijk zichtbare trend als gevolg van het lage abonnementstarief en de toenemende vergrijzing.

Dit jaar is het CAK gestart met de implementatie van een nieuwe systematiek voor de eigen bijdrage. De inningen hebben hierdoor vertraging opgelopen. Vanaf het najaar wordt hierin een inhaalslag verwacht, maar voorsnog is het effect voor de gemeente niet in te schatten. Daarnaast hebben Wmo-cliënten in verband met corona twee maanden geen eigen bijdrage hoeven betalen.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

Door de stijgende kosten voor jeugdhulp is de noodzaak voor de opstellen van een actieplan duidelijk. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

Belangrijkste resultaten

6.72.1 Uitvoering maatregelen actieplan jeugdhulp 2019-2021 gericht op meer grip op kosten en regie op de toegang.

In het kader van het actieplan jeugdhulp 2019-2021 worden op basis van thema's verschillende maatregelen uitgevoerd. Binnen het thema preventie is een van de maatregelen evaluatie van de inzet jeugdhulp via het lokale jeugdteam Centrum Jeugd en Gezin Wassenaar per 2021. Binnen het CJG Wassenaar wordt intensieve ambulante gezinsbegeleiding door Jeugdformaat ingezet. Dit levert een waardevolle bijdrage aan de lokale zorgstructuur, vooral vanwege de expertise veiligheid. Op basis van een evaluatie moet worden bepaald of en zo ja onder welke voorwaarden dit wordt gecontinueerd per 2021. De evaluatie vindt in het 3e kwartaal van 2020 plaats. Daarnaast is medio 2020 gestart met het werken met een richtinggevend kader voor geïndiceerde jeugdhulp: voor

verschillende voorzieningen is een gemiddelde omvang berekend. Is de door de aanbieder of verwijzer gewenste indicatie hoger dan dit richtinggevend kader? Dan kan indien er inhoudelijk steekhoudende argumenten zijn afgeweken worden van het kader. Dit moeten in principe echter uitzonderingen zijn: het kader is de leidraad op basis waarvan geïndiceerd wordt. Door het kader worden alle betrokkenen zich meer bewust van de kosten en wordt de omvang beperkt.

6.72.2 Uitvoering maatregelen actieplan jeugdhulp 2019-2021 gericht op meer grip op kosten en regie op de toegang.

In het kader van het actieplan jeugdhulp 2019-2021 worden op basis van thema's verschillende maatregelen uitgevoerd. Binnen het thema preventie is een van de maatregelen evaluatie van de inzet jeugdhulp via het lokale jeugdteam Centrum Jeugd en Gezin Wassenaar per 2021. Binnen het CJG Wassenaar wordt intensieve ambulante gezinsbegeleiding door Jeugdformaat ingezet. Dit levert een waardevolle bijdrage aan de lokale zorgstructuur, vooral vanwege de expertise veiligheid. Op basis van een evaluatie moet worden bepaald of en zo ja onder welke voorwaarden dit wordt gecontinueerd per 2021. De evaluatie vindt in het 3e kwartaal van 2020 plaats. Daarnaast is medio 2020 gestart met het werken met een richtinggevend kader voor geïndiceerde jeugdhulp: voor verschillende voorzieningen is een gemiddelde omvang berekend. Is de door de aanbieder of verwijzer gewenste indicatie hoger dan dit richtinggevend kader? Dan kan indien er inhoudelijk steekhoudende argumenten zijn afgeweken worden van het kader. Dit moeten in principe echter uitzonderingen zijn: het kader is de leidraad op basis waarvan geïndiceerd wordt. Door het kader worden alle betrokkenen zich meer bewust van de kosten en wordt de omvang beperkt.

6.72.3 Invoering en doorontwikkeling resultaatgerichte jeugdhulpstelsel. Onder andere Jeugdhulpvervoer is lokaal ingeregeld.

Begin juni 2020 is de inkoop voor jeugdhulp in 2021 gestart. Het resultaatgericht inkopen in Profiel Intensiteit Combinaties (PICs) is gezien de complexiteit van deze trajecten op dit moment niet mogelijk. Dit neemt niet weg dat de focus nog steeds ligt op ontwikkeling en transformatie. Uitgangspunten voor de inkoop zijn dan ook:

- Resultaatgerichte inzet van hulp en ondersteuning gericht op het verder ontwikkelen van kwaliteit in de zin van zowel effectiviteit als efficiency, in een financieel houdbaar stelsel
- Systeemgericht en integraal werken door jeugdhulpaanbieders
- Maximaal inzetten op eigen kracht en netwerk, voorliggende voorzieningen of hulp vanuit het lokale team.

Om bovenstaande te bereiken wordt in 2021 gewerkt met een ontwikkelovereenkomst en resultaatovereenkomst, met ruimte om (lokaal) te sturen op inhoud en kosten. Er vindt hierbij nauw overleg met jeugdhulpaanbieders plaats via dialoogtafels om samen verder te bouwen aan een resultaatgericht jeugdhulpstelsel. In het najaar van 2020 wordt

verder gewerkt aan de inkoop, een regionale visie en doorontwikkeling van de voorzieningen.

In Q3 en Q4 wordt in samenwerking met de afdeling Onderwijs verder gewerkt aan de kaders rondom vervoer en de inkoop van vervoersdiensten.

6.72.4 Scala van jeugdhulp en jeugdbescherming voorzieningen beschikbaar stellen.

Zowel lokaal als regionaal is er een breed aanbod aan voorzieningen ingekocht om jeugdigen en hun ouder(s)/verzorger(s) van ondersteuning te voorzien. Het gaat om zowel vrij toegankelijke als geïndiceerde voorzieningen. Uitdaging voor de toekomst is om een beweging te maken van geïndiceerde zorg naar vrij toegankelijke voorzieningen die snel, doelmatig en efficiënt in te zetten zijn en daarmee geïndiceerde zorg kunnen voorkomen of kunnen verkorten.

6.72.5 Regionale transformatieagenda 2019-2021 verder uitvoeren.

Professionals binnen de Jeugdhulp werken vanuit hun beroepsgroep voortdurend aan het up to date houden en vergroten van hun kennis. De regionaal ontwikkelde minor rond het werken in publiek domein, die is uitgewerkt als zorgcoördinatie in complexe gezinnen, start per het nieuwe schoolseizoen en kent grote belangstelling, het maximale aantal deelnemers is gehaald en deze minor is in een klap de op een na grootste bij social work en pedagogiek. Verder vindt cofinanciering van de Academische Werkplaats SAMEN (subsidievoorwaarde ZonMw) plaats en levert het regionale leernetwerk diversiteits-sensitieve jeugdhulp een bijdrage aan de kennisontwikkeling in de regio.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Zorg in Natura (budgettaire nadeel € 585.000)

Op basis van de prognoses van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden wordt ingeschat dat de kosten voor de individuele voorzieningen jeugd in vrijwillig en gedwongen kader op zullen lopen naar € 4.485.000. Dit wordt veroorzaakt door een stijgend aantal jeugdigen dat hulp ontvangt, alsook de complexiteit en daarmee zorgzwaarte van de hulp. Hoewel tijdens de coronacrisis minder en andere zorg is/wordt geleverd, is op basis van de landelijke oproep van de VNG en het Rijk regionaal afgesproken dat zorgaanbieders tot en met juni de zorg mogen declareren alsof er geen corona crisis was. De kosten zijn dan ook doorgelopen. Het is nog niet in te schatten of de corona crisis in het najaar van 2020 voor nog meer oplopende kosten zal leiden, bijvoorbeeld door een uitgestelde zorgvraag. Deze ontwikkelingen worden nauw in de gaten gehouden.

Voorstel is om de ramingen bij te stellen met € 585.000.

In het kader van landelijke corona-afspraken is een bedrag van circa € 133.000 uitbetaald aan jeugdhulpaanbieders. Het gaat om vergoeding van inkomstenderving tengevolge van niet geleverde zorg en extra kosten om zorg veilig te kunnen leveren. Deze vloeien voort uit de landelijke afspraken, die de continuïteit van het stelsel en zorgaanbieders moet waarborgen.

Persoonsgebonden budget (budgettair nadeel € 25.000)

In 2020 is een lichte toename van het aantal klanten met een PGB te zien. De gemiddelde kosten per PGB zijn gestegen: van gemiddeld € 13.785 naar € 14.164. De verwachte realisatie voor 2020 ligt op circa € 175.000. Er is € 150.000 begroot. Voorstel is dan ook om hier de begroting aan te passen met € 25.000.

Overige individuele voorzieningen (budgettair nadeel € 160.000)

De kosten voor overige individuele voorzieningen jeugd zijn in 2020 toegenomen. Dit wordt mede veroorzaakt door 2 casussen waarbij de kosten van de zorg substantieel zijn. Een casus betreft een opname met behandeling buiten de regio wegens wachtlijsten in de H10. Deze kosten zouden normaliter vallen onder de kosten voor geïndiceerde zorg H10 maar komen nu ten laste van de post 'overige individuele voorzieningen jeugd'. Daarnaast stijgen de kosten voor individueel vervoer omdat meer ouders aangeven niet in staat te zijn hun kind naar de jeugdhulplocatie te brengen voor behandeling. Voorstel is om hier de begroting te verhogen met afgerond € 160.000.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Belangrijkste ontwikkelingen

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg treedt per 1 januari 2020 in werking.

Belangrijkste resultaten

- 6.81.1 In 2020 monitoren en optimaliseren we de uitvoering van de Wvvgz. Dit gebeurt op uitvoerend en bestuurlijk niveau met partners uit de zorg-, veiligheids- en strafketen.
- 6.81.2 Tweede helft 2020 is het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang gereed.
- 6.81.3 Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk rondom bemoeizorg.

Mentaal Lokaal

Per 1 oktober 2020 is Mentaal Lokaal Wassenaar van start gegaan. Dit is een samenwerking met Parnassia Groep en de Wassenarese huisartsenvereniging, met als doel om gezamenlijk vorm te geven aan mentale zorg in en om de huisartsenpraktijken. Het hart van Mentaal Lokaal bevindt zich dus in de huisartsenpraktijken. Huisartsen en praktijkondersteuners hebben korte lijnen met zowel het sociale domein als de gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg (GGZ) waarmee de juiste zorg op de juiste plek kan worden ingezet.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Bijdrage Meldpunt Bezorgd (budgettair nadeel 10.000)

Verwacht wordt dat er incidenteel een overschrijding plaatsvindt van €10.000 op de kosten van het Meldpunt Bezorgd. Er is een forse toename van het aantal meldingen door de woningcorporaties en aanmeldingen vanwege dreigende dakloosheid. Deze stijging is mede te verklaren door de Pilot voorkomen uithuiszettingen. Met de GGD en de corporaties wordt in gesprek gegaan over ieders rol bij deze inwoners. In de pilot voorkomen uithuiszettingen wordt gekeken hoe de extra aanmeldingen financieel gedekt kunnen worden.

Bijdrage aanpak huiselijk Geweld. (budgettair nadeel € 7.864 structureel)

Het betreft een structurele bijdrage ad € 7.864 van gemeente Wassenaar voor de uitvoering van de vigerende Regiovisie aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden op basis van 26.214 inwoners per 01-01-2020 en € 0,30 per inwoner.

Plan van aanpak dak- en thuisloosheid. (budgettair nadeel € 17.628 in 2020 en € 32.051 in 2021)

Met het brede plan van aanpak dak- en thuisloosheid wil VWS dak- en thuisloosheid zoveel mogelijk voorkomen en terug dringen. Ambitie is om dak- en thuislozen een zo zelfstandig mogelijke woonplek met begeleiding te bieden en idealiter nooit langer dan 3 maanden in de opvang te laten verblijven. Het plan benoemt doelstellingen op 3 thema's: preventie, vernieuwing van de opvang en wonen met begeleiding. Op lokaal en regionaal niveau wordt invulling gegeven aan deze doelstellingen. In Wassenaar zetten we in de op de preventie van dak- en thuisloosheid om daarmee ook de instroom richting de Maatschappelijke Opvang te verminderen. Een voorbeeld hiervan is pilot voorkomen huisuitzettingen waarin samen met o.a. de corporaties, de GGD en de SMOW huisuitzettingen worden voorkomen. Binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn voor 2020 en 2021 afgerond bedragen van respectievelijk € 17.500 en € 32.000 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt de genoemde bedragen als lasten op te nemen op dit taakveld voor de genoemde jaren. Voor dit taakveld betekent dit een budgettair nadeel. De inkomsten worden geraamd op taakveld 0.7 uitkering gemeentefonds, waar het budgettair voordeel oplevert. Voor de begroting in totaal is het budgettair neutraal.

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Belangrijkste ontwikkelingen

Door de stijgende kosten voor jeugdhulp is de noodzaak voor het opstellen van een actieplan duidelijk. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

Belangrijkste resultaten

6.82.1 Invoering en doorontwikkeling resultaatgericht jeugdhulpstelsel.

Het regionale transformatie-programma 'Beter samenspel voor veilig opgroeien' probeert

het werken volgens 1 gezin 1 plan 1 regisseur verder te verbeteren, de kwaliteit van jeugdhulp te verhogen en de kosten te verlagen. Dit doet het programma door:

- Meer verbindingen te leggen tussen de Gecertificeerde Instellingen (voor jeugdbescherming en jeugdreclassering) en het lokale team in gevallen waarin veiligheid een rol speelt (preventief)
- Het stimuleren van een meer gezinsgerichte aanpak die is gericht op het doorbreken van intergenerationele patronen bij opgelegde maatregelen jeugdbescherming (curatief).

Het stimuleren van deze werkwijze moet ertoe leiden dat veiligheid meer wordt ingebed in de lokale teams en dat op- en afschaling worden bevorderd. Er wordt in de tweede helft van 2020 een lokaal maatwerkprogramma opgesteld op basis van de ervaringen van de voorlopergemeenten (Den Haag, Zoetermeer en Westland). Hiermee moet duidelijk worden wat dit lokaal precies vraagt en aan welke voorwaarden moet worden voldaan zodat duidelijk is, hoe en wanneer dit kan worden geïmplementeerd.

Toelichting budget

De financiële voorstellen zijn in taakveld 6.72 voor de uitvoering van de jeugdwet gecombineerd.

Wat gaat het kosten?

Programma: P6 Sociaal Domein Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	60	175	235
	Lasten	-1.587	-109	-1.696
	Saldo	-1.527	66	-1.461
6.2 Wijkteams	Baten	0	0	0
	Lasten	-652	0	-652
	Saldo	-652	0	-652
6.3 Inkomensregelingen	Baten	8.714	2.623	11.336
	Lasten	-10.958	-2.623	-13.581
	Saldo	-2.244	0	-2.244
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.014	-117	-1.131
	Saldo	-1.014	-117	-1.131
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	0
	Lasten	-1.198	0	-1.198
	Saldo	-1.198	0	-1.198
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	0	0	0
	Lasten	-927	-113	-1.040
	Saldo	-927	-113	-1.040
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	150	0	150
	Lasten	-2.703	-274	-2.977
	Saldo	-2.553	-274	-2.827
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	0
	Lasten	-3.956	-770	-4.726
	Saldo	-3.956	-770	-4.726
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	0	0
	Lasten	-144	-35	-179
	Saldo	-144	-35	-179
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	50	0	50
	Lasten	-1.410	0	-1.410
	Saldo	-1.360	0	-1.360
Totaal baten		8.974	2.797	11.771
Totaal lasten		-24.549	-4.041	-28.590
Saldo van baten en lasten		-15.575	-1.244	-16.819
Onttrekking reserves		707	0	707
Toevoeging reserves		0	0	0
Mutaties reserves		707	0	707
Geraamde resultaat		-14.868	-1.244	-16.112

P7 Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken ?

Door uitvoering te geven aan het lokaal gezondheidsbeleid en in te zetten op specifieke thema's willen wij inwoners gezond en veilig laten opgroeien en zich maximaal laten ontwikkelen;

Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) dragen wij bij aan onze zorgplicht om het milieu zo min mogelijk te belasten en de volksgezondheid te verbeteren. Het uitgangspunt is het toewerken naar een klimaatrobuuste en duurzame waterketen. Samen met inwoners willen wij grip krijgen op afvalstromen en streven wij op termijn naar 30 kg restafval per persoon in 2025;

Wij gaan voor een milieubewust, groener en duurzamer Wassenaar. Daarbij hebben wij als doel om in 2040 CO₂-2 neutraal zijn, millennium- en fairtrade gemeente te blijven en een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Daarnaast staan wij voor verduurzaming van de samenleving en verbetering van de milieukwaliteiten van de leefomgeving.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Belangrijkste ontwikkelingen

De nota 'Volksgezondheid Toekomst Verkenning' is verschenen en het Nationaal Preventieakkoord is gesloten. Deze vormen de basis voor lokaal gezondheidsbeleid.

Belangrijkste resultaten

7.1.1 Optimaliseren werkwijze GGD en Veilig Thuis.

In verband met inzet GGD voor bestrijding Coronavirus dit jaar is er minder aandacht voor een aantal reguliere taken geweest. Nog onduidelijk is wat dat precies betekent voor de afgesproken resultaten. Dat zal bij de jaarrekening nog terugkomen.

7.1.2 Preventieactiviteiten op basis van Uitvoeringprogramma lokaal gezondheidsbeleid.

7.1.3 Opschaling Jeugdgezondheidszorg met als doel wachtlijsten te voorkomen.

Er zijn momenteel geen wachtlijsten bij Jeugdgezondheidszorg.

7.1.4 Uitvoeren wettelijke en niet-wettelijke taken op het gebied van gezondheidszorg.

In verband met inzet GGD voor bestrijding Coronavirus dit jaar is er minder aandacht voor een aantal reguliere taken geweest. Nog onduidelijk is wat dat precies betekent voor de afgesproken resultaten. Dat zal bij de jaarrekening nog terugkomen.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 7.2 Riolering

Belangrijkste ontwikkelingen

Integrale afweging van klimaatadaptatie in rioolvervangingsprojecten

Verkennen van meetinstrumenten voor het rioolbeheer

Belangrijkste resultaten

7.2.1 Bevorderen van het lokaal bergen van hemel en grondwater.

In het samenwerkingsverband Waterketen Leidse Regio is een verordening hemel- en grondwater opgesteld. Deze verordening is in de commissie en raad behandeld waar naar aanleiding van de opmerkingen van de raad het college een gewijzigde procedure voor de verordening heeft voorgesteld. In die procedure wordt nadrukkelijker ruimte ingeruimd voor het participatieve deel. In het 1e kwartaal van 2021 wordt de verordening opnieuw ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Onderhoud riolering

Binnen de productgroep riolering zijn er dit jaar wijzigingen in de uitgevoerde werkzaamheden. Er zijn extra onderzoeken naar de riolering uitgevoerd om de basisgegevens actueel te maken. Aansluitend op wat het rekenkameronderzoek Riolering had aangegeven. Ook wordt er een integrale meerjarenplanning gemaakt die o.a. gebaseerd is op de laatste riolinspecties en de nodige voorbereidingskosten met zich meebrengt. Daarentegen zijn er onderhoudswerkzaamheden aan bijvoorbeeld kolken en putten uitgesteld vanwege afstemming werkzaamheden en is het benodigde onderhoud aan gemalen en pompen dit jaar minder omvangrijk. Hierdoor is er financiële ruimte om de extra onderzoeken en de voorbereiding op te vangen binnen de reguliere budgetten.

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 7.3 Afval

Belangrijkste ontwikkelingen

Stijging kosten voor het verwerken van afval

Belangrijkste resultaten

7.3.1 Het verhogen van de inzameling van grondstoffen.

Door het huis aan huis inzamelen van Plastic Metaal en Drankkartons (PMD) van 2200 huishoudens worden er extra grondstoffen ingezameld.

7.3.2 Verbeteren gescheiden inzamelen van afval door voorlichting.

Er zijn diverse acties uitgezet om het scheiden van afval bekend te maken onder inwoners;

- Op gemeentelijke website is er een projectenpagina Afval
- Stickers op PMD verzamelcontainers
- Verspreiden van een afvalscheidingswijzer
- Campagne voor het inzamelen van GFT en PMD
- Organisatie van themavond en informatiemarkt
- Via buurt- en wijkverenigingen
- Maandelijks een item in de krant over afvalscheiding

Trimesterrapportage Avalex

Uit de rapportage van Avalex over de eerste 8 maanden en de daaraan gekoppelde prognose voor de rest van dit jaar blijkt dat de prognose voor de gemeente Wassenaar gunstig uit valt en er € 25.000 overblijft ten opzichte van de DVO. Het eventuele corona effect in het najaar kan er uiteindelijk voor zorgen dat dit anders uitpakt. Dit zal duidelijk worden in de jaarrekening waar de werkelijke kosten in rekening gebracht worden.

Toelichting budget

- ✓ Op koers

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Belangrijkste ontwikkelingen

Transitievisie warmte

Belangrijkste resultaten

7.4.1 Concept regionale energiestrategie (RES).

7.4.2 Lokale energiestrategie.

Zie projectenrapportage Lokale energiestrategie.

Toelichting budget

 Bijsturing nodig

Geluidsanering (budgettair neutraal)

Woningen die vóór 1986 een geluidbelasting hadden van meer dan 60 dB(A) als gevolg van wegverkeer zijn ooit bij het rijk aangemeld voor een saneringsregeling op grond van de Wet geluidhinder. Door het rijk is nu een subsidie verleend (en ontvangen) van € 120.450 voor de voorbereiding, begeleiding en toezicht voor die woningen langs gemeentelijke wegen die nog niet eerder gesaneerd zijn. Het gaat om 272 woningen. Met de verkregen subsidie zal een saneringsprogramma worden opgesteld waarbij de geluidbelasting op de woningen formeel wordt vastgesteld als ook de te treffen maatregelen. Hiervoor zal in eerste instantie het volledige subsidiebedrag (extern) worden ingezet.

Omdat de meeste woningen thans een geluidbelasting ondervinden die lager is dan 60 dB(A) is de verwachting dat slechts een beperkt aantal woningen in aanmerking komen voor gevel isolerende maatregelen. De subsidie wordt definitief vastgesteld als vastgesteld is welke maatregelen getroffen worden. Met het opstellen van een saneringsprogramma kan de geluidsanering op grond van de Wet geluidhinder definitief worden afgerond. Voor saneringswoningen langs rijkswegen treft Rijkswaterstaat maatregelen.

Versterking omgevingsveiligheid (budgettair nadeel € 6.000)

In de algemene uitkering ontvangen gemeenten een extra bijdrage voor versterking van omgevingsveiligheid . Dit bedrag van € 6.000 structureel worden als lasten op dit taakveld opgenomen. De baten worden op taakveld 0.7 uitkering gemeentefonds verantwoord.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Belangrijkste ontwikkelingen

Er zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen in 2020

Belangrijkste resultaten

7.5.1 Blanco

Toelichting budget

 Op koers

Wat gaat het kosten?

Programma: P7 Volksgezondheid en milieu Bedragen x € 1.000,- ("-"= nadeel / "+"= voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
7.1 Volksgezondheid	Baten	45	0	45
	Lasten	-1.849	0	-1.849
	Saldo	-1.804	0	-1.804
7.2 Riolering	Baten	2.675	0	2.675
	Lasten	-1.873	0	-1.873
	Saldo	801	0	801
7.3 Afval	Baten	4.868	0	4.868
	Lasten	-3.920	0	-3.920
	Saldo	948	0	948
7.4 Milieubeheer	Baten	270	120	390
	Lasten	-1.184	-120	-1.305
	Saldo	-914	0	-914
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	55	0	55
	Lasten	-138	0	-138
	Saldo	-83	0	-83
Totaal baten		7.913	120	8.034
Totaal lasten		-8.964	-120	-9.085
Saldo van baten en lasten		-1.051	0	-1.051
Onttrekking reserves		461	0	461
Toevoeging reserves		-237	0	-237
Mutaties reserves		224	0	224
Geraamde resultaat		-827	0	-827

P8 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken ?

Betrekken van bewoners bij het aanpassen van bestemmingsplannen, daarbij lopen we vooruit op de nieuwe Omgevingswet;

Toekomstgerichte bestemmingsplannen met ruimte voor flexibiliteit, duurzaamheid en particulier initiatief;

Versterken van het aantrekkelijke woon- en leefklimaat dat Wassenaar nu kent, hiervoor werken we onder andere samen met Voorschoten en Leidschendam-Voorburg in de Landschapstafel Duin, Horst Weide;

Optimaal benutten van beschikbare locaties voor woningbouw, met voldoende gevarieerde woningbouw zodat er plaats is voor verschillende doelgroepen (goede plek voor begeleid wonen);

Ruimte creëren voor initiatieven van Wassenaarse groepen inwoners in de woningbouw;

Voldoende woningen voor de diverse doelgroepen en verkorten van de wachtlijsten;

Een optimale benutting van de samenwerking met de woningbouwcorporaties en verkorten van de wachtlijsten door de mogelijkheden van lokaal maatwerk maximaal in te zetten.

Wat willen we daarvoor doen?

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Belangrijkste ontwikkelingen

Uitstel inwerkingtreding Omgevingswet

Op 1 april 2020 heeft het Rijk vanwege grote uitdagingen bij de implementatie - mede door de maatregelen rondom het coronavirus besloten de inwerkingtreding van de Omgevingswet uit te stellen. Op 20 mei 2020 heeft minister Ollongren een brief gestuurd aan de Tweede Kamer met het voorstel om de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen en op 1 januari 2022 plaats te laten vinden. Na de zomer zal de Kamer over de nieuwe datum debatteren. In de Kamerbrief met het kenmerk 2020-0000174160 zijn de redenen voor uitstel opgenomen. Op hoofdlijnen gaat het om: a. vertraging in de mondelinge behandeling door de Eerste Kamer van het Aanvullingsbesluit natuur en Aanvullingswet, b. vertraging in het beschikbaar komen van de standaard voor de publicatie van Omgevingswetdocumenten waardoor ook bij leveranciers van plansystemen vertraging ontstaat, inclusief

minder tijd om te oefenen met de functionaliteiten in de planketen en c. de verwerving en implementatie van lokale software door bevoegd gezagen komt niet voortvarend genoeg op gang.

Gemeenten krijgen door dit uitstel meer tijd om ervoor te zorgen dat bij inwerkingtreding in ieder geval aan de minimale eisen van de wet wordt voldaan. Daarbij hebben we een langere periode om te oefenen en processen, regels en de werkwijze waar nodig door te ontwikkelen en zo vertraging die is ontstaan door de maatregelen rondom het coronavirus, in te lopen.

Belangrijkste resultaten

8.1.1 Per 1 januari 2021 werken we volgens de minimale eisen Omgevingswet.

Uitstel inwerkingtreding Omgevingswet

In mei 2020 is vanuit het Rijk bekend geworden dat de Omgevingswet pas op 1 januari 2022 in werking treedt. Dit geeft gemeenten meer tijd om te zorgen dat in ieder geval aan de minimale eisen van de wet kan worden voldaan. Dit creëert tevens een langere periode om te oefenen en processen, regels en de werkwijze waar nodig door te ontwikkelen. Daarnaast biedt het de gelegenheid om vertraging ontstaan door de coronamaatregelen in te lopen en vertraging door de reorganisatie op te kunnen vangen. Om de doelen en resultaten voor 2020 en 2021 te behalen volgen wij de VNG lijst minimale acties en adviezen (versie 20-2-2020) inclusief de daarbij behorende roadmap route 2022 (versie 17-7-2020).

8.1.2 Actueel ruimtelijk toetsingskader Villawijken.

Toelichting budget

Bijsturing nodig

Invoering Omgevingswet (budgettair neutraal)

Via de voorjaarsnota 2020 is voor het begrotingsjaar 2020 voor de invoering van de Omgevingswet een budget van € 550.000 ter beschikking gesteld vanuit de bestemmingsreserve "invoering Omgevingswet". We verwachten in 2020 slechts € 373.379 aan budget nodig te hebben. We stellen daarom voor om dit budget met een bedrag van € 176.000 te verlagen en de onttrekking aan de reserve met hetzelfde bedrag te verminderen.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)

Belangrijkste ontwikkelingen

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.

Belangrijkste resultaten

8.2.1 Blanco

Toelichting budget

✓ Op koers

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Belangrijkste ontwikkelingen

De vraag naar (specifieke) woonruimte neemt toe.

Belangrijkste resultaten

8.3.1 Opstellen woonvisie en maken van prestatieafspraken.

In het najaar wordt de woonvisie opgeleverd en aangeboden voor besluitvorming aan de gemeenteraad. De aanpak om te komen tot de woonvisie wijkt ten gevolge van Corona af van de aanpak zoals geschetst in de startnotitie die met de raad is besproken. In plaats van expertmeetings hebben er interviews plaatsgevonden en is er een enquête uitgezet onder jongvolwassenen. Voorzien wordt dat nog steeds in het najaar over de woonvisie besloten kan worden.

Voor de regionale woningmarktafspraken wordt een Bod gedaan vanuit de gemeente aan de regio. Naar aanleiding hiervan vinden er bestuurlijke gesprekken plaats.

Besluitvorming over het Bod is waarschijnlijk in 1e kwartaal of 2e kwartaal 2021.

Met de woningcorporaties worden prestatieafspraken gemaakt voor 2021. De corporaties hebben hier een Bod voor uitgebracht.

In mei 2020 is de eerste lokale woningmarktmonitor voor Wassenaar verschenen. Met behulp van de monitor wordt inzicht gegeven in de ontwikkelingen op de lokale woningmarkt en worden trends zichtbaar gemaakt. De woningmarkt monitor zal opnieuw in 2021 verschijnen.

8.3.2 Actualiseren beleidskader en plan van aanpak voor de huisvesting van woonwagengebouwen.

De inventarisatie naar behoefte aan standplaatsen heeft plaatsgevonden en is besproken met een vertegenwoordiging van de bewoners. Naar aanleiding hiervan wordt er nieuw beleid opgenomen in de woonvisie.

8.3.3 Beleidsplan vergunningverlening, handhaving en toezicht.

Het Beleidsplan vergunningverlening, handhaving en toezicht is door corona maatregelen stil komen te liggen en moet weer opgestart worden. Het beleidsplan kan in het 4e kwartaal vastgesteld worden.

Warenar

De raad heeft in zijn besluit van 28 januari 2020 met betrekking tot de herontwikkeling van de Warenar besloten om een krediet van € 100.000 ter beschikking te stellen om een projectleider extern te werven voor de verdere uitwerking op de haalbaarheid van de herontwikkelingsvariant. Nu de uitwerking in volle gang is, blijkt aanvullend advies nodig om de haalbaarheid van het plan zorgvuldig te kunnen bepalen. Hierbij valt te denken aan stedenbouwkundige ondersteuning en onafhankelijke procesbegeleiding in het participatieproces. Dit betekent dat het beschikbare budget mogelijk niet toereikend is. In dit kader worden ook na afloop van dit jaar in verband met de voortgang van het project kosten voorzien, die in principe met de Voorjaarsnota 2021 in beeld worden gebracht. We streven er echter naar vóór die tijd een voorstel aan de raad voor te leggen met betrekking tot de volgende projectfase Warenar, waarin onder andere de financiële consequenties worden belicht.

Instandhouding Huize Ivicke

De gemeente heeft de eigenaar van Huize Ivicke op 19 november 2019 gelast tot het uitvoeren van een aantal maatregelen om het rijksmonument in stand te houden. Nu de eigenaar de noodzakelijke instandhoudingswerkzaamheden niet binnen de gestelde termijn heeft uitgevoerd, is de gemeente gerechtigd dit te doen en zal zij dat ook doen, zodat het monument behouden blijft.

Hiervoor is de architectenselectie en de aanbestedingsprocedure voor de aannemer inmiddels afgerond en zijn bovendien enkele noodmaatregelen uitgevoerd. De werkzaamheden hebben enige vertraging opgelopen, doordat de eigenaar tweemaal een voorlopige voorziening had aangevraagd. Beide keren is de eigenaar in het ongelijk gesteld waardoor de gemeente weer verder kon gaan met de uitvoering. Het is zeer wenselijk zo snel mogelijk verder te gaan met de uitvoering van het werk. Gebeurt dit niet, dan zal de komende winterperiode de schade aan het pand en daarmee de kosten verder toenemen. Vanwege de urgentie en vanwege het onvoorspelbare verloop van het juridische proces, is met instemming van de gemeenteraad de aanbestedingsprocedure doorlopen, voordat hiervoor in formele zin budget beschikbaar voor is gesteld.

Kosten voor het uitvoeren van de werkzaamheden en de begeleiding daarvan zijn na het doorlopen van de aanbestedingsprocedure begroot op € 997.700, exclusief btw. Deze kosten zijn in beginsel te verhalen op de eigenaar. Het kostenverhaal begint zodra het werk gereed is en de definitieve (verhaalbare) kosten bekend zijn. Mede afhankelijk van het verloop van de uitvoer van de werkzaamheden en van de juridische procedures, zal dat naar verwachting in het voorjaar van 2021 zijn. Overigens wordt ook nu al alles in het werk gesteld om de kosten hieromtrent te verhalen op de eigenaar. In dat kader is als onderdeel van dit proces op het rijksmonument beslag gelegd.

Provinciale Staten heeft voor de instandhouding van Huize Ivicke subsidie gereserveerd voor kosten boven de € 500.000 tot een maximum van € 500.000. Nu de aanbesteding afgerond is, is de formele aanvraag bij de provincie voor de subsidie ingediend. Uiteraard dient de provinciale subsidie gezien te worden als beperking van het financiële risico van

de gemeente en zullen de volledige kosten worden geclaimd.

Naast de verhaalbare kosten zijn er ook de doorlopende en daarmee oplopende niet-verhaalbare kosten, die in het kader van de vele juridische procedures moeten worden gemaakt. Naar verwachting zal het aangehouden bedrag uit de Voorjaarsnota 2020 niet toereikend zijn. Het bedrag voor juridische ondersteuning dient daartoe te worden verhoogd met € 20.000.

Toelichting budget

! Bijsturing nodig

Ivicke (budgettair nadeel € 20.000)

Onderscheid moet worden gemaakt in verhaalbare en niet-verhaalbare kosten.

Voor de instandhouding van het pand stellen we een investeringskrediet van € 997.700 exclusief btw voor. De werkelijke kosten van de instandhouding zullen in eerste instantie worden verhaald op de eigenaar van het pand.

Daarnaast worden we geconfronteerd met doorlopende en daarmee oplopende kosten die niet verhaalbaar zijn. Het aangehouden bedrag uit de Voorjaarsnota 2020 dient te worden verhoogd met € 20.000 voor juridische ondersteuning.

Wat gaat het kosten?

Programma: P8 Wonen en bouwen Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting actueel	Wijzigingen voorgesteld	Begroting na voorgestelde wijziging
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	284	0	284
	Lasten	-1.381	176	-1.205
	Saldo	-1.097	176	-921
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	0	0	0
	Lasten	-19	0	-19
	Saldo	-19	0	-19
8.3 Wonen en bouwen	Baten	1.282	0	1.282
	Lasten	-1.465	-20	-1.485
	Saldo	-184	-20	-204
Totaal baten		1.565	0	1.565
Totaal lasten		-2.865	156	-2.709
Saldo van baten en lasten		-1.300	156	-1.144
Onttrekking reserves		952	-176	776
Toevoeging reserves		-388	0	-388
Mutaties reserves		564	-176	388
Geraamde resultaat		-735	-20	-755

Financiën

Financiële ontwikkeling per programma

<i>Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)</i>	2020	2021	2022	2023	2024
Primitieve begroting 2020	417	938	-11	203	341
Begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld	-1.331	0	0	0	0
Saldo na door de raad vastgestelde wijzigingen	-915	938	-11	203	341
Wijzigingen najaarsnota per programma					
P0 Bestuur en ondersteuning	1.002	306	46	30	46
P1 Veiligheid	-64				
P2 Verkeer en vervoer	-83	-1	-1	-1	-1
P3 Economie	-579				
P4 Onderwijs	-33	-5	-5	4	4
P5 Sport, cultuur en recreatie	31				
P6 Sociaal Domein	-1.244	-40	-8	-8	-8
P7 Volksgezondheid en milieu		-6	-6	-6	-6
P8 Wonen en bouwen	-20				
Totaal wijzigingen najaarsnota 2020	-990	254	26	19	36
Saldo na wijzigingen najaarsnota	-1.904	1.192	16	222	376

Bijlages

Bijlage 1. Financiële gevolgen Corona 2020

		Onderdeel corona in NJN 2020		Corona VJN 2020-reeds besloten
		Lasten	Baten	Saldo
- = nadeel, + = voordeel (gekleurd betreft VJN 2020)				
Programma 0		-105.000	873.000	-56.688
0.4	kosten Corona-rapportages en extra ondersteuning van het bestuur tbv Corona	-63.000		
0.4	Communicatie/facilitair corona	-42.000		
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds (septicirc)		873.000	
0.1	Inhuur WODV corona-advies			-15.000
0.2	leges evenementen			-496
0.64	precariobelasting			-36.524
0.64	uitstallingsgelden			-4.668
Programma 1		-64.000	0	
1.2	Inzet extra BOA capaciteit i.v.m. corona	-30.000		
1.2	Inzet strandcoaches i.v.m. corona	-34.000		
Programma 2		-25.000	0	-7.624
2.1	Coronamaatregelen Verkeer (verkeersregelaars/beantwoorden bewonersvragen)	-25.000		
2.2	vermindere pacht parkeerterreinen strand	-17.579		
2.2	niet innen huur parkeerterreinen strand			-7.624
Programma 3		0	-578.963	-10.000
3.4	Lagere opbrengst toeristenbelasting door corona		-578.963	
3.1	Budget economische zaken			-10.000
Programma 4		-31.841	-789	
4.3	Noodopvang kinderen met cruciale beroepen (corona)	-16.641		
4.3	Vergoeding eigen bijdrage kinderopvang (corona)	-15.200		
4.3	huurderving corona		-789	
Programma 5		0	-24.288	
5.2	huurderving corona		-24.288	
Programma 6		-2.447.812	2.349.345	-4.800
6.2	Uitgaven corona (behoud voorzieningen welzijn)	-15.000		
6.2	huurderving corona		-13.731	
6.3	Uitgaven corona (TOZO regeling)	-2.363.076		
6.3	Inkomsten corona (TOZO regeling)		2.363.076	
6.4	Rijksbijdrage WSW			
6.4	corona WSW	-69.736		
6.72	corona Jeugd	-133.000		
6.3	Voedselbank			-4.800
Programma 7				
7.1	hogere kosten afvalverwerking			-45.000
7.1	onttrekking reserve afval			45.000
Totaal NJN en VJN		-2.824.232	2.618.305	-79.112

Totaal NJN (excl. TOZO - regeling)

-461.156

255.229

Per saldo effect - Corona in najaarsnota 2020

€

-205.927

nadelig

Per saldo effect - Corona totaal 2020

€

-285.039

nadelig

Op het onderdeel Corona is voor Wassenaar een negatief saldo zichtbaar van € 285.000 in 2020. Hierbij moet worden aangetekend dat in de compensatie van de septembercirculaire diverse budgetten zijn opgenomen die pas in 2021 tot uitgaven zullen leiden. Te denken valt aan verkiezingen 2021 en het toekennen van compensatie aan lokale culturele voorzieningen. Het gaat bij elkaar om een compensatie van € 182.000, waarbij wel sprake is van beleidsvrijheid. Op het gebied van de gedeelde inkomsten toeristenbelasting wordt Wassenaar voor een bedrag van € 284.000 gecompenseerd, terwijl de ingeschatte inkomstenderving € 580.000 bedraagt.

Bij de voorjaarsnota is voor een bedrag van € 80.000 aan Coronakosten reeds ingeboekt.

Niet alle Coronakosten zijn precies aan te wijzen. Sommige kosten zijn meegenomen in de reguliere kosten. De extra kosten die wel aan Corona zijn te relateren, zijn onder andere, extra communicatie in de Wassenaarse krant, het opstellen van Corona-rapportages en het ondersteunen van het bestuur bij het nemen van Corona-gerelateerde besluiten, het inzetten van hosts en verkeersregelaars bij het strand, diverse maatregelen in het Sociaal Domein en natuurlijk de TOZO-regeling (Tijdelijke overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers). Deze TOZO-regeling wordt volledig vergoed.

In het kader van landelijke corona-afspraken is een bedrag van circa € 133.000 uitbetaald aan jeugdhulpaanbieders. Het gaat om vergoeding van inkomstenderving tengevolge van niet geleverde zorg en extra kosten om zorg veilig te kunnen leveren. Deze vloeien voort uit de landelijke afspraken, die de continuïteit van het stelsel en zorgaanbieders moet waarborgen. Het is evident dat deze kosten Corona-gerelateerd zijn. Het is (nog) niet zeker of deze kosten ook een verklaring vormen voor een deel van de overschrijding van de kosten voor jeugdzorg. Dit wordt nog nader onderzocht.

Bijlage 2. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota

		Najaarsnota 2020					Onderdeel corona in NJN 2020
- = nadeel, + = voordeel		2020	2021	2022	2023	2024	
Programma 0		1.001.803	305.903	46.421	29.588	46.421	768.000
0.1	meerkosten accountant	-35.000					
0.1	Bestuursondersteuning	-100.000					
0.3	Verkoop O&O-gebouw	1.350.000					
0.3	Kosten verkoop O&O-gebouw en afboeken boekwaarde (300K)	-400.000					
0.3	vrijval kapitaallasten en wegvallen onderhoud O&O-gebouw		38.052	38.052	38.052	38.052	
0.3	storting reserve grote projecten	-950.000					
0.4	extra krediet raadhuis De Paauw (krediet: € 85.000)			-1.500	-1.500	-1.500	
0.4	extra budget afhandeling WOB verzoeken	-26.100					
0.4	Communicatie/facilitair corona	-42.000					-42.000
0.4	Ziektevervanging strategisch advies en extra kosten Coronacapaciteit	-120.000					-63.000
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds (meicirc)	270.478					
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds (septicirc)	1.054.425	267.851	9.869	-6.964	9.869	873.000
Programma 1		-64.000					-64.000
1.2	Inzet extra BOA capaciteit i.v.m. corona	-30.000					-30.000
1.2	Inzet strandcoaches i.v.m. corona	-34.000					-34.000
Programma 2		-82.579	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	-42.579
2.1	Toekomst N44	50.000	-50.000				
2.1	onderzoek lightrail	50.000	-50.000				
2.1	onttrekking reserve	-100.000	100.000				
2.1	Coronamaatregelen Verkeer (verkeersregelaars / beantwoorden bewonersvragen)	-25.000					-25.000
2.1	klein onderhoud en extra werkzaamheden	-40.000					
2.1	lasten openbare verlichting	-40.000					
2.1	afrekening elektra	40.000					
2.1	krediet groot onderhoud brug Prinsenweg (krediet: € 50.000)		-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	
2.2	vermindern pacht parkeerterreinen Strand	-17.579					-17.579
Programma 3		-578.963	0	0	0	0	-578.963
3.4	Lagere opbrengst toeristenbelasting door corona	-578.963					-578.963
Programma 4		-32.630	-4.882	-4.882	4.218	4.218	-32.630
4.2	kapitaallasten afrekening verbouwing Herenwegschool (krediet: € 174.000)		-4.882	-4.882	4.218	4.218	
4.3	Noodopvang kinderen met cruciale beroepen (corona)	-16.641					-16.641
4.3	Vergoeding eigen bijdrage kinderopvang (corona)	-15.200					-15.200
4.3	huurderving corona	-789					-789
Programma 5		30.712	0	0	0	0	-24.288
5.1	Spuk uitkering	80.000					
5.1	sportakkoord	-35.000					
5.1	specifieke uitkering sportakkoord	35.000					
5.2	huurderving corona	-24.288					-24.288
5.5	Katalysator bij erfgoed	-25.000					
Programma 6		-1.243.888	-39.915	-7.864	-7.864	-7.864	-231.467
6.1	Noodopvang vluchtelingen (Duinrell)	188.500	34.000				
6.1	Noodopvang vluchtelingen (Duinrell)	-84.000	-21.000				
6.1	Noodopvang vluchtelingen (Duinrell)	-10.000	-13.000				
6.2	Uitgaven corona (behoud voorzieningen welzijn)	-15.000					-15.000
6.2	huurderving corona	-13.731					-13.731
6.3	Wet bundeling uit aan gem. (BUIG)	-259.436					
6.3	Wet bundeling uit aan gem. (BUIG)	259.436					

		Najaarsnota 2020					Onderdeel corona in NJN 2020
- = nadeel, + = voordeel		2020	2021	2022	2023	2024	
6.3	Uitgaven corona (TOZO regeling)	-2.363.076					-2.363.076
6.3	Inkomsten corona (TOZO regeling)	2.363.076					2.363.076
6.4	Rijksbijdrage WSW	-47.429					
6.4	corona WSW	-69.736					-69.736
6.6	woonvoorzieningen	-100.000					
6.6	ZORG: vervoersvoorzieningen	-25.000					
6.6	ZORG: vervoersvoorzieningen	-68.000					
6.6	ZORG: rolstoelvoorzieningen	115.000					
6.6	ZORG: rolstoelvoorzieningen	-35.000					
6.71	huishoudelijke ondersteuning	-274.000					
6.71	Begeleiding (ZIN)	65.000					
6.71	Begeleiding (PGB)	-65.000					
6.72	jeugd ZIN	-585.000					
6.72	jeugd PGB	-25.000					
6.72	jeugd overige voorzieningen	-160.000					
6.81	Meldpunt Bezorgd	-10.000					
6.81	Bijdrage aanpak huiselijke geweld	-7.864	-7.864	-7.864	-7.864	-7.864	
6.81	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	-17.628	-32.051				
Programma 7		0	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	
7.4	Programma geluidsanering	-120.450					
7.4	Rijksbijdrage programma geluidsanering	120.450					
7.4	Bijdrage omgevingsveiligheid		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	
Programma 8		-20.000	0	0	0	0	
8.1	Invoering omgevingswet	-176.000					
8.1	Invoering omgevingswet	176.000					
8.3	Handhaving bouwen (Ivicke)	-20.000					
8.3	Handhaving bouwen (Ivicke)	-997.700					
8.3	Handhaving bouwen (Ivicke)	997.700					
Totaal NJN		-989.545	253.856	26.425	18.692	35.525	-205.927